1 వ తరగతి

చదువు పుస్తకం

పి. మనోహర్ నాయుడు, (యస్.జి.టి.), కె.వి.పల్లి మండలం, చిత్తూరు జిల్లా. Ph.No:9491781106

www.gsrmaths.in

ముందు మాట

ఏ విద్యార్థికైనా భాషాభివృద్ధి చెందాలంటే పదజాలాభివృద్ధి జరగాలి. దీనికి పఠనం ఎక్కువగా జరగాలి. ఈ విధంగా పఠనం జరగడానికి ఈ పుస్తకం దోహదపడవచ్చు.

ఒకటవ తరగతి పిల్లలు వర్ణమాలతో ఏర్పడే పదాలను చదవగలిగి వాటిని గుర్తించగలిగితే వారు కృత్యాలను సులభంగా చేయగలరు. పదాలతో వాక్యాలు ఏర్పరచి చదివించటం వలన వాక్యాలు ' కొత్త' అనే భావన వారికి కలగదు.

ఈ పుస్తకంలో గుణింతాల పరిచయం చేయటం వాటిని పదాలతో కలిపి తెలియపరచడం వలన ఆ గుణింతం సలభతరం అవుతుంది. పదాలు, వాక్యాలు చదివించడం వలన ఎటువంటి కృత్యాలైనా సులభంగా చేయగలరు.

ఈ పుస్తకంలో సరళ, గుణింత పదాలతో ఏర్పడిన పదాలు, వాక్యాలు, కథలు, పదాలలో ఉన్న వ్యత్యాసాలు పొందుపరచడం జరిగింది.

www.gsrmaths.in

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఊ	ఋ	ఎ	ఏ	ఐ
ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః

క	ఖ	గ	ఘ	ఙ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	వ	స
శ	ష	హ	ళ	క్ష

www.gsrmaths.in

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ
ఊ	ఋ	ఎ	ఏ	ఐ
ఒ	ఓ	ఔ	అం	అః

క	ఖ	గ	ఘ	ఙ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ల	వ	స
శ	ష	హ	ళ	క్ష

సరళ పదాలు

అర	కల	అరక	కలప	మసక
అల	కద	అటక	కడవ	రచన
ఆశ	కడ	అమల	కడప	రమణ
ఆన	గద	అచట	కలక	వరస
ఆడ	గడ	అబల	కమల	వనజ
ఇల	గయ	ఆమడ	గడప	వరద
ఈక	జమ	ఆపద	చరక	శనగ
ఈగ	జడ	ఆయన	చవక	సమత
ఈల	జత	ఆవడ	చదర	
ఈత	తల	ఆవల	జలజ	
ఉమ	తన	ఈయన	జలగ	
ఊడ	దడ	ఈదర	జనప	
ఊక	దయ	ఈవల	తబల	
ఊచ	నగ	ఉడత	తడక	
ఊట	నస	ఉరక	తడవ	
ఊల	పగ	ఉలవ	దవడ	
ఎర	పస	ఊయల	నటన	
ఏట	పద	ఊదర	నడక	
ఏల	బస	ఎడమ	నలత	
ఏత	మర	ఎచట	నడవ	
ఐన	మగ	ఏడవ	నవల	
ఒర	మన	ఒనర	పలక	
ఒక	రమ	ఓపగ	పడవ	
ఓడ	లత		పనస	
ఔర	లయ		పడక	
ఔన	వల		పడగ	
అంబ	వద		బరమ	
అంశ	వడ		బరక	
	దశ		బయట	
	లక్ష		మడమ	
	క్షయ		మడత	
	క్షమ		మమత	

కం
గం
చం
జం
టం
డం
తం
దం
నం
పం
బం
మం
యం
రం
లం
వం
శం
సం

అండ
అంబ
అంత
అంశ
ఉండ
ఎండ
ఎంత
కంప
కంద
గంట
గంగ
చంక
జంట
టంక
తంట
దండ
పంట
పంజ
బంక
బండ
మంట
మంద
మండ
రంగ
లంక
లంగ
వంట
వంద
వంక
వంత
శంక
సంత

కరకర	బలబల
కలకల	బరబర
కటకట	బడబడ
కసకస	మటమట
గలగల	మలమల
గబగబ	లకలక
గరగర	లబలబ
గజగజ	వలవల
గడగడ	సలసల
చకచక	సరసర
చరచర	
జరజర	
జలజల	
టకటక	
టపటప	
డబడబ	
డమడమ	
తకతక	
తపతప	
దబదబ	
దడదడ	
దనదన	
దగదగ	
దమదమ	
నకనక	
పకపక	
పటపట	
పరపర	

www.gsrmaths.in

ఊతం	రసం	అంగం	అందరం	అరవం	బలగం	అలకడం	పంపడం
ఋణం	వనం	అందం	అందలం	ఆశయం	భవనం	అరవడం	పలకడం
ఎడం	వరం	అండం	అంతరం	ఆలయం	యమకం	అడగడం	పండడం
ఏతం	శరం	అంకం	ఆనందం	ఆసనం	లవణం	అరగడం	బతకడం
ఏకం	శకం	అంశం	ఆటంకం	ఆభరణం	వదనం	ఆగడం	బలవడం
ఓనం	శతం	అంతం	ఆరంభం	ఉదయం	వచనం	ఆడడం	బరగడం
కలం	సగం	కంచం	ఆడంబరం	ఎకరం	శరణం	ఆపడం	మరగడం
కరం	సరం	గండం	ఉంగరం	ఔషదం	శకటం	ఈదడం	వడకడం
గరం	సమం	గందం	కందకం	కలశం	శతకం	ఉంపడం	వండడం
గజం		టంకం	కంటకం	కదనం	సమయం	ఉడకడం	వంగడం
గతం		జంగం	చదరంగం	కమతం	సరసం	ఉరకడం	
చలం		దండం	దండకం	కమలం	సవరం	ఉతకడం	
చరం		దంతం	నందనం	కవచం	లక్షణం	ఊరడం	
జనం		పంకం	పంజరం	కపటం	తక్షణం	ఊపడం	
జపం		పంతం	పంకజం	కలవరం		ఎగరడం	
జలం		పంచం	పంపకం	గగనం		ఎదగడం	
జగం		బంధం	మండపం	గమనం		ఏరడం	
జయం		మంచం	మంగళం	గరళం		ఒనకడం	
జరం		మందం	లవంగం	చదరం		అందడం	
తరం		రంపం	వసంతం	చరణం		కరవడం	
తలం		రంగం	వందనం	చలనం		కలపడం	అలమర
దపం		లంచం	సంబరం	జగడం		కడగడం	అలసట
నరం		వంశం	సంతకం	జననం		కలవడం	అవతల
నయం				తగరం		చదవడం	ఆవరణ
పటం				దవనం		జరగడం	ఇవతల
బలం			తంబుర	దశకం		జగడం	ఈగతల
మనం			పండగ	నరకం		తరగడం	ఔననగ
మదం			వసంత	నగరం		తలవడం	తలగడ
మతం			సంపద	నవనం		తడవడం	పడమర
యశం			దండగ	పగడం		నడవడం	ఇనదట
రణం			దండన	పరవశం		నలగడం	ఒకటవ
రకం				బలపం		పంచడం	నరవర

ఖ	ఘ	ఛ	ఝ	ఠ	ఢ	ణ	థ
ధ	ఫ	భ	ళ	శ	ష	హ	క్ష

ఉష	ఘనత	పథం	ఖండం	అటక - ఆట
ఊళ	ఘటన	సఫలం	సంఘం	ఇల - ఈల
ఊహ	భజన	కఫం	ఛందం	ఉడత-ఊడ
కథ	శనగ	భయం	కంఠం	ఎడమ-ఏడవ
కళ	సరళ	భవనం	గంధం	ఒర-ఓడ
ధర	ఖరం	శరనం	బంధం	కరం-ఖరం
ఫల	ఖగం	శతకం	శంఖం	గంట-ఘటం
రంభ	నఖం	దళం	భంగం	చదరం-ఛదనం
సభ	ఘటం	గళం		జల -ఝషం
	ఘనం	పక్షం		ఆట - కంఠం
	ఝషం	వక్షం		జత-కథ
	ఝరం	లక్షణం		దయ- ధనం
	పఠనం	హాలం		పలక- ఫలం
	కమఠం	ఫలం		బలం-భయం
	పఠం	ఫలకం		వల-కళ
	జఠరం			సరం-శరం
	రథం	కళకళ		బస-ఉష
	కథనం	కణకణ		ఉష-ఊహ
	పథకం	గణగణ		వనం-రణం
	శపథం	ఘుమఘుమ		జలం-గళం
	ధనం	ఢమఢమ		
	అధరం	తళతళ		
	అధమం	ఫలఫల		భగభగ

కండబలం

కమల అందం

మరపడవ

కందగంప

పనస పంట

సరళ నడక

హంసనడక

పలక బలపం

కలప అరక

లత జడ

పనస రసం

శనగ వడ

ఈగ తల

ఈగల జత

మడత మంచం

గణగణ గంట

మనం
- → గబగబ నడవగలం.
- → చకచక చదవగలం.
- → కరకర నమలగలం.
- → ఘుమఘుమ వంట వండగలం.
- → గబగబ అలకగలం.
- → లబలబ అరవగలం.
- → తకతక ఆడగలం.
- → టకటక ఎగరగలం.
- → టకటక కలపగలం.

మర- రమ

తల- లత

యద- దయ

కంప- పంక

క్షయ- యక్ష

సన- నస

జమ-మజ

గద-దగ

పలక – కలప

పడగ – గడప

పడక- కడప

ఈ పలక	కమల వనజ జలజ సరళ మమత లత వసంత	పలక

కలక - కలక

జలజ – జలజ

మడమ- మడమ

నటన – నటన

సరస – సరస

ఆట ఆడడం వంట వండడం పడవ నడవడం ఊయల ఊగడం ఈత ఈదడం	ఆనందం

ఆట ఆడడం

ఊయల ఊగడం

ఊట ఊరడం

పంట పండడం

పడవ నడవడం

వంట వండడం

పలక అడగడం

లత తల కడగడం

కమల వంట వండడం

వనజ శతకం చదవడం

అమల ఈత ఈదడం

జలజ వడ పంచడం

సరళ గంప ఉంచడం

మమత బంక కలపడం

వసంత ఉంగరం కడగడం

రమణ అరక ఉంచడం

ఊయల ఊగడం ఆనందం

మన ఊరవతల ఆలయం

ఆట ఆడడం అవసరం

మనంచదవడం అవసరం

ఈ పంట శనగ పంట

ఈ కలం వనజ కలం

ఈ పలక అమల పలక

ఆ పలక కమల పలక

కమల పలక బండ పలక

ఈ దండ వసంత దండ

ఆ దండ వనజ దండ

ఎడ- ఎండ

ఒక - బంక

కద – కంద

జట – జంట

దడ – దండ

బడ – బండ

వద- వంద

www.gsrmaths.in

ా

దీర్ఘం

క	కా
గ	గా
చ	చా
జ	జా
ట	టా
డ	డా
త	తా
ద	దా
న	నా
ప	పా
బ	బా
మ	మా
య	యా
ర	రా
ల	లా
వ	వా
శ	శా
స	సా

కా
గా
చా
జా
టా
డా
తా
దా
నా
పా
బా
మా
యా
రా
లా
వా
శా
సా

కలం-కాలం
గళం-గాలం
చరం-చారం
జడ-జాడ
తల-తాత
దండ- దారం
ధర-ధార
నగ-నావ
పదం-పాదం
బరమ-బాసర
మల-మాల
రమ-రామ
లత-లావా
వరం-వారం
శనగ-శారద
సగం- సాగరం
హలం-హారం

కాక	డాబా	పాప	రాత
కాజా	ఢాక	పాక	రామ
కాటా	తాజ	పాల	రాస
కాటా	తాట	బాట	లావ
కాడ	తాడ	పాగ	లాడా
కాత	తాత	బావ	వాన
కాన	తాన	పాయ	వాడ
కాయ	తార	బాన	వాత
గాడ	దాట	బాబా	వాక
గాథ	దాత	బాధ	వాగ
గామా	దాదా	భామ	వాటా
గార	నావ	బాల	సాన
చాట	నార	బాస	సామ
చాడ	నాగ	మామ	సార
చానా	బాజా	మాట	సాల
చాప	ధాన	మాల	క్షాయ
చార	నాట	బార	
ఛాయ	నాద	మాయ	
జాగ	దాన	బాష	
జాడ	నాబ	రామ	
జాన	నామ	మాస	
జామ	నాస	యాస	
జావ	నాన	రాగ	
టాక	పాత	రాజ	సాన
టాటా	పార	రాధ	బాన
ఠాన	పాట	రాక	వాన
			చాన

www.gsrmaths.in

కాగడ	నారద	యాగం
కారం	నాదం	యాచన
కాపం	నామం	యాతన
కాలం	నాలం	రాగం
కాకర	పాతర	రావణ
కామం	పాకం	రాక్షస
కాపల	పాదం	రామం
కాణాచి	పావల	లాలన
గాలం	పావడ	లాభం
గాఢం	పాశం	లాలస
గానం	పాఠం	వారం
గాబర	బాణం	వాసన
గాయం	బాసర	వాజం
చామం	భాగం	వాటం
జాతర	బాదం	వాతం
జాలం	భారం	వాలం
టమాటా	మాసం	వాసం
తామర	మాగం	శాతం
తాపం	మారాం	శాకం
తారక	మాయం	శాబం
తాళం	మానస	సారం
దారం	మాసం	సాయం
దానం	మధవి	సాధన
దానం	మాధవ	హారం
దామం	మాఘం	క్షామం
దాహం	మారణ	క్షారం
		క్షాపం

కాచడం	అపారం	సమాధానం
గారాబం	సంపాదన	సమాజం
గాయపడిన	టపాకాయ	సమానం
జాగరన	సమాసం	అమాంతం
జాగారం	సాయంకాలం	తమాషా
జాతకం	ఆకాశం	చందమామ
జామకాయ	ఆకారం	ఆయాసం
తాగడం	ఇకారం	అపరాధం
తారంగం	వంకాయ	ఆరాధన
నానటం	అగాధం	ఆరామం
నాటకం	గాచారం	వరాహం
నాశనం	ఆచారం	ఆలపన
నారాయణ	సంచారం	ఆవాసం
పానకం	తటాకం	కశాభం
పాటకం	ఎండాకాలం	ఆసాదం
పాయసం	పతాకం	సంసారం
భారతం	సంతానం	మసాల
మాతరం	ఆదా	
మాదవరం	ఆదాయం	
రాజసం	సరదా	
వానరం	ఎందాకా!	
వానాకాలం	ఆదారం	
సాగరం	ఉదారం	
సాదారణ	అనాస	లాంతరు
సాకారం	అనాధ	తాండవం
సాహసం	సనాతన	పాంచాలి
	అంచనా	రాంబాబు

కాం
గాం
చాం
జాం
టాం
డాం
తాం
దాం
నాం
పాం
బాం
మాం
యాం
రాం
లాం
వాం
శాం
సాం

కాంత	పాలధార
కాంస	పంచదార
కాండం	కాకరకాయ
కాంచన	ఆవకాయ
టాంటాం	పాలకడవ
డాండాం	పాతబాన
తాండ	పాపఆట
తాండవం	తాతమాత
పాండ	తామరకాడ
భాండం	నారవాసన
మాంసం	పంటకాలవ
వాంఛ	ఈతచాప
సాంబ	సాయంకాలం
కాంతం	సరదాజాతర
కాంశం	ఎండాకాలం
తాంబరం	ఎడమకాలు
కాంతి	మాపాపపాట
గాండీవం	మాతాతమాట
చాందిని	పాటకావాలా?
తాంబూలం	ఆటకావాలా?
నాంది	మనసంసారం
పాండవులు	మనంరాయగలం
బాండు	
రాంబాబు	
లాంతరు	
వాంతులు	
సాంబారు	
గాంధి	

వంకాయల గంప
ఆయన మా నాయన
చందమామ మన మామ
సంపాదన మన అవసరం
ఆడా మగా సమానం
అందరం ఆనందంగా ఉందాం
గగనం అనగా ఆకాశం
మనం వాన పాట పాడదాం
తాత తలపాగా చాలా అందం

సరదా సరదా పాట కావాలా?
సరదా సరదా ఆట కావాలా?
ఈ సమయం పాట పాడదాం
సాయంకాలం ఆట ఆడదాం

పాపా! చందమామ కావాలా?
పాపా! పానకం తాగావా?

www.gsrmaths.in

ి

గుడి

క	కా	కి
గ	గా	గి
చ	చా	చి
జ	జా	జి
ట	టా	టి
డ	డా	డి
త	తా	తి
ద	దా	ది
న	నా	ని
ప	పా	పి
బ	బా	బి
మ	మా	మి
య	యా	యి
ర	రా	రి
ల	లా	లి
వ	వా	వి
శ	శా	శి
స	సా	సి

కి
గి
చి
జి
టి
డి
తి
ది
ని
పి
బి
మి
యి
రి
లి
వి
శి
సి

కరి-కిరి
గంగ-గిరి
జరజర-జిలకర
అటక-అరటి
జడ-జడి
తరగడం-తిరగడం
ధనం-దినం
నడవ-నిడివి
పడక-పిడక
మడత-మిడత
ధార-దారి
మాల-మాలి
బావ-బావి
సరి-సిరి

కిరి	పిడత	జిలకర
గిరి	పిరికి	తిరగడం
గిలి	బిరడా	దివంగతం
చిలి	బిడియం	నిలకడ
దిశ	మిడత	నిమిషం
దివి	మిరప	నిరంతరం
లిపి	మిఠాయి	తిరిగాయి
విరి	మినప	వికటకవి
సిరి	రివాజు	విరహం
	విమల	విభజన
కిటికి	విశాఖ	వినికిడి
లిఖించు	విదవ	కిరణం
గిలక	సిరిజ	తిరగాలి
గిరిజ	సిపాయి	తిమింగలం
చిడత	శిలువ	పిడికిలి
చిలక	షికారు	పిసినారి
తిలక	హిమం	పిరికితనం
తిరిపం	హితం	బిడియం
తినడం		మిరియం
దినం		మిరపకాయ
దివిటి		రియాలిటి
దివసం		విమానం
నిజం		శిఖరం
నిడివి		శిబిరం
పిడక		హిమాలయం
పిలక		హిమగిరి

కాకి	పని	వాకిలి	గులిక	ఒడి
మంకి	ఖని	ఘటన	మురళి	బడి
సఖి	ఏమి	ఒకటి	కళింగ	జడి
రాగి	రాయి	అరటి		జాడి
గంగి	వరి	బందించు	కాగితం	గడి
సంచి	లారి	మధించు	కలికిరి	తడి
జాలి	కిరి	పందిరి	గాలిపటం	
లారి	గిరి	మామిడి	అధిపతి	
జడి	సిరి	ఆడాయి	కఠినం	తిండి
బడి	దారి	పాపాయి	పరిమితి	పిండి
బండి	గాలి	కలిశాయి	ఆదివారం	బండి
ఒడి	జాలి	ఒంటరి	చలిగాలి	రండి
జాడి	మాలి	ఊపిరి	జనవరి	గండి
గడి	బావి	ఉసిరి	అభిమనం	మండి
మండి	మసి	ఆకలి	అభిలాష	
గండి	తాళి	నాగలి	అభినయం	
రండి	పక్షి	అడవి	అరటికాయ	వరి
తడి	సాక్షి	ఆవిరి	రామచిలక	లారి
అతి	అక్షి	చావడి	మావిచింత	గిరి
నంది		కలసి	బావి గిలక	కిరి
పంది		తులసి	గదికిటికి	సిరి
కంది		అలసి		దారి
గది		మలసి		
నది		దక్షిణం		
పది		అక్షింతలు		
ఏది		రవళి		

రవి
బావి
కవి
రావి
తావి
దివి
భావి

కిలకిల
కిటకిట
కితకిత
గిలగిల
గిరగిర
చిటచిట
చిటపట
జిలజిల
నిగనిగ
బిలబిల
బిరబిర
మిలమిల
విలవిల

చలిగాలి
జడి వాన
బడి దారి
చింత గింజ
పిండి సంచి
బంతి ఆట
అరటి పిలక
బావి గిలక
గది కిటికి

www.gsrmaths.in

కిం
గిం
చిం
జిం
టిం
డిం
తిం
దిం
నిం
పిం
బిం
మిం
యిం
రిం
లిం
విం
శిం
సిం

కింద	కింపు
గింజ	చిందె
చింత	టింకు
జింక	దిండు
తిండి	పిందె
నింగి	బింధు
నింద	మింగు
పిండి	యింపు
బింది	రింగు
మింట	బిందువు
మించి	
వింత	
హింస	
హింది	
చింపడం	
చింత	బింగరం
జింజర	మింగడం
డింబకం	
తింటాం	సింహం
దించడం	సింగం
దింపడం	
నింపడం	
పింఛం	
పిండం	
బింకం	

ఈ కాగితం నాది
ఈ దారి బడి దారి
రండి రండి రారండి
మా ఇంటికి రారండి
ఇది మా బడి
కమల సంచి చినిగింది
పలక కింద పడి పగిలింది
కాకి అరిచింది
గాలి పటం ఎగిరింది
పాప పాట పాడింది
చింతకాయ కాసింది
మిరపకాయ కారం

జానకి	1	వ తరగతి
లలిత	2	వ తరగతి
విమల	3	వ తరగతి
సరిత	4	వ తరగతి
హిమజ	5	వ తరగతి
గిరిజ	6	వ తరగతి
రవళి	7	వ తరగతి
వాణి	8	వ తరగతి
రాణి	9	వ తరగతి
మణి	10	వ తరగతి

పలక, బలపం కావాలి.
అడవికి రాజు సింహం.
సింహం బలంగలది.
లత తబల వాయించింది
వనజ రసం తాగింది.
అరటి మీద ఈగ వాలింది.
మామిడికాయ తింటాం.
జింక, కాకి కలిశాయి.

	పాట పాడింది
	ఆట ఆడింది
కవిత	పాఠం చదివింది
	నాడక నడిచింది
ధరని	పాఠం రాసింది.
	పలక పగిలింది.
	మిఠాయి తినింది.

ీ

గుడి దీర్ఘం

క	కి	కీ
గ	గి	గీ
చ	చి	చీ
జ	జి	జీ
ట	టి	టీ
డ	డి	డీ
త	తి	తీ
ద	ది	దీ
న	ని	నీ
ప	పి	పీ
బ	బి	బీ
మ	మి	మీ
య	యి	యీ
ర	రి	రీ
ల	లి	లీ
వ	వి	వీ
శ	శి	శీ
స	సి	సీ

కీ
గీ
చీ
జీ
టీ
డీ
తీ
దీ
నీ
పీ
బీ
మీ
యీ
రీ
లీ
వీ
శీ
సీ

కిటికి-కీటకం
గిలక-గీత
చిలక-చీమ
జింక- జీడి
తిండి-తీగ
సినిమా- సీసా
నిజం-నీడ
పిండి-పీట
మిరప-మీగడ
వరి-లారీ
చలి-లీల
శివ-శీకాయ
హిమం-హీనం

కీర	భీమ
గీత	భీతి
చీమ	మీర
చీర	మీట
చీడ	మీద
చీల	రీటా
చీత	రీతి
ఛీఛీ	లీల
జీడి	వీధి
జీర	వీణ
టీకా	వీర
టీపా	వీసా
ఠీవి	సీసా
డీలా	సీమ
తీపి	సీత
తీగ	
దీప	
దీన	
నీతి	
నీట	
నీడ	
పీట	
పీక	
పీత	
పీపా	
బీర	
బీద	
బీడి	
బీబీ	

కీచకం	వీరనారి	కీచకం
కీటకం	వీచటం	దీపావళి
కీలకం	వీక్షణం	పీకటం
గీతం	సీకాయ	పీడకల
గీకడం	సీసం	బీరకాయ
ఘీంకారం	శీతలం	బీరతీగ
చీకటి	శీలం	జీవితం
చీలిక	హీనం	జీడిమామిడి
జీతం	హీనత	సీతాఫలం
జీవిత	క్షీరం	వీచడం
జీవితం		శీతాకాలం
తీరం		నీతినిజాయితీ
దీపం		ఫకీరు
దీనం		ఆఫీసు
నీలం		గులాబీ
నీలిమ		శరీరం
నీచం		కిరీటం
నీరసం		గిరీశం
పీలిక		కందిరీగ
పీఠిక		జరీచీర
పీతర		ఏకవీర
పీడితం		పాలపీక
పీకడం		పంచాయితీ
బీగం		గంబీరం
బీజం		ఊటనీరు
బీదరికం		మాటతీరు
మీగడ		జాతీయగీతం
మీసం		
మీనం		

బాకీ
మండీ
రాణీ
పాణీ
బాణీ
ఓయీ
లారీ

కీలు	కీచులాట
కీడు	చలిచీమ
కీరు	పాలసీసా
గీటు	లీలవీల
చీకు	గీతఈల
జీబా	దీపంనీడ
తీపు	చీరపీలిక
నీరు	మీగడతీపి
ఖైదీ	
రీము	పీట మీద సీత
రీలు	పీట కింద పీత
రీతు	వీణ మీద పాట
లీజు	పలక మీద గీత
లీపు	చీర మీద చీమ
వీపు	పనస కాయ తీపి
సీలు	

ఈ మంచం నీరజది
చీర ఉతికింది
పలక మీద బలపం ఉంది
సీసా పగిలింది

మా వీధి చివరన బీరతీగ ఉంది
ఆ బీరతీగ ఎనిమిది బీరకాయలు కాసింది
బీరతీగకు చీడ పీడ
సీత నడక చీమ నడక
సీత చీర పీట మీద ఉంది
గీత పీక మీద కీటకం వాలింది.
జీవిత ఆఫీసు బీగం తీసింది.
దీపావళికి గిరీశం మామ మీసం తీశాడు
నీలిమ బీజం నాటి పీకింది
పంచాయితీ నీరు ఈ వీధికి రావా?
క్షీరం అనగా పాలు
రాణికి జరీ చీర ఉంది

కీర
బీర
చీర
జీర
తీర
ధీర
నీర
మీర
వీర

దీవెన	తాత తల మీద కిరీటం ఉంది
ధీరుడు	గీత సినిమా పాట పాడింది
బీరువా	కందిరీగ ఒక కీటకం
బీదరు	లారీ కింద చీమ పడింది
మీటరు	
లీటరు	ఈ సీసా పాలసీసా
బీరాలు	పాపాయిని చీమ కరిచింది
	బీరతీగను చీడ తినింది
	నీలిమ పాట పాడింది.
	ఈ కిరీటం నీకా? నాకా?

కీమ
చీమ
ధీమ
భీమ
సీమ
రీమ

	గీత
	సీత
	దీప
	వీణ
రీటా	జాతీయగీతం పాడింది.
	మీన
	జీవిత
	నీలిమ
	నీరజ
	నిరీషా

ు   కొమ్ము

క	కు	కు
గ	గు	గు
చ	చు	చు
జ	జు	జు
ట	టు	టు
డ	డు	డు
త	తు	తు
ద	దు	దు
న	ను	ను
ప	పు	పు
బ	బు	బు
మ	ము	ము
య	యు	యు
ర	రు	రు
ల	లు	లు
వ	వు	వు
శ	శు	శు
స	సు	సు

కలం-కులం
గడి-గుడి
ఛరక- చురక
జలం -జులం
ఆట - ఆటు
మండ-మండు
తలం-తులం
నలక-నులక
పలుగు-పులుగు
మడి-ముడి
నార-నారు
ఆవాలు-ఆవులు

కుడి	గురగుర	బుడగ
గుడి	చురక	బురద
గురి	చులకన	బురుజు
నుడి	చుడిదారు	మునగ
పులి	జులం	ముసురు
పురి	జులపం	మురుగు
ముడి	తులసి	ముదురు
ముని	తులం	ములుకు
రుచి	తులవ	యుగం
శుచి	తుపాకి	యునాని
సుడి	తునక	యువత
ఖుషి	తురుము	రుణం
	దురద	రుమాలు
కురుపు	దుముకు	సులువు
కులుకు	నురుగు	సుమతి
కులం	నురగ	సునంద
కుసుమ	నుదురు	
కుదురు	నులక	
కునుకు	పులుపు	
కురులు	పులుసు	
కుమారి	పురుగు	
ఖురాను	పులుగు	
ఖరము	పురిటి	
గురువు	పునుగు	
గురుతు	పునాది	
గునపం	పునము	
గురక	పురం	

కుడుములు	టాటు	వారు	ఏనుగు	పసుపు	గురువు
గునపం	దాటు	పారు	ఇనుము	ఇసుక	కరువు
గురగుర	సాటు	సారు	కానుపు	దక్షుడు	బరువు
చులకన	గాటు	కాలు	చీపురు	బిక్షువు	తరువు
చుడిదారు	ఏడు	పాలు	పరుపు		అరువు
జురజుర	దిండు	వాలు	సింహము		దరువు
పురాణం	పండు	తాలు	నిమురు	వరినారు	పరువు
పులకరించు	వండు	ఆవు	ఉరము	ఆవుపాలు	
శునకం	మండు	ఐసు	వాయువు	ఆడవారు	
సుడిగాలి	బాతు	ఏసు	ఎవరు	ఆకుపురుగు	
సురవరం	ఐదు		నరుడు	మీనాకుమారి	
దుకాణం	కాదు		ఇరుసు	జారుడుబండ	
	ఔను	లఘువు	ఇరుకు	పండుటాకు	
	జీపు	ఇంగువ	తరుగు	బురదనీరు	
ఆకు	వీపు	గాజులు	కరుగు	నీటిబుడగ	
మాకు	రాము	ఇటుక	అరుగు	ఉడతపరుగు	
ఏకు	జాము	కాటుక	మరుగు	చీడపురుగు	
చాకు	నాము	భటుడు	ఒరుగు	చీర అంచు	
తాకు	వాము	ఇతడు	ఎలుక	ఆకుమందు	
నాకు	పాము	పండుగ	తలుపు	నలుపురంగు	
గాజు	ఊరు	అతడు	నలుపు		
ఆటు	ఆరు	ఎప్పుడు	నాలుక	అటుకులు చిటుకులు	
ఓటు	కారు	కడుపు	బాలుడు	ఉరుకులు పరుగులు	
ఔటు	నారు	ఉడుత	అలుపు	వాగులు వంకలు	
కాటు	తారు	మిడుత	గింజలు	మందులు మాకులు	
మాటు	నీరు	బతుకు	ఆవులు	అతుకులు గతుకులు	
చాటు	మీరు	ఎందుకు	పశువు		
నాటు	ఏరు	చదువు	శిశువు		

చింతకాయ పులుపు ఔనా? - ఔను
మిరపకాయ తీపి ఔనా? -కాదు
ఉసిరికాయ వగరు ఔనా? - ఔను
జామకాయ చేదు ఔనా? - కాదు
మామిడిపండు కారం ఔనా? - కాదు
అరటి పండు తీపి ఔనా?- ఔను

బుడిబుడి నడకలు
చిరుచిరు బుడతలు

అరటి పండు పసుపు
ఆకాశం రంగు నీలం

ఉరుము ఉరిమింది
తుకారాం మా గురువు
గురువుకు దండం
ఆవు సాధు జంతువు
ఇది నులక మంచం
ఉడత జామ పండును తినింది
తునకల పులుసు బాగుంది
ఎడారి లో ఇసుక ఉంటుంది
గుడి అవతల దుకాణం ఉంది

దురద ఆకు చాలా దురద
మునగ ఆకు మంచిది
పాల ఆకు తింటిని

ఆకాశం రంగు నీలం
మందారం రంగు ఎరుపు
కుంకుమ రంగు ఎరుపు
ఆవకాయ ఎరుపు
కాకి నలుపు
కాటుక నలుపు
పాలు తెలుపు
హంస తెలుపు
అరటి పండు పసుపు
పసుపు రంగు పసుపు

కవిత పాలు తాగింది
తులసి దుంపను తురిమింది
చింతకాయ పులుపు గా ఉంటుంది
గుడి మీద పావురం ఉంది
గులాబి పూలు అందంగా ఉంటాయి
ఐరావతం అనగా ఏనుగు
జింక అందంగా ఉంది
మా ఊరు రామాపురం
ఏనుగు మీద రాముడు
ఎలుక చిలుకను కలిసింది
ఎవరు ముందు ఎవరు తరువాత?
ఏమి కావాలి? ఎందుకు కావాలి?

మా ఇంటికి రండి
నీవు ఇంగువ వాసన చూశావా?
ఇనుప బీరువా బాగుందా?
ఇతడు మా మామ
అతడు మీ మామ

కుమారి	పాలు తాగింది
తులసి	అటుకులు తినింది
సునంద	గింజలు నాటింది.
సుగుణ	ఐసు తినింది
సుమతి	పాట పాడింది

కుం
గుం
చుం
జుం
టుం
డుం
తుం
దుం
నుం
పుం
బుం
ముం
యుం
రుం
లుం
వుం
సుం

కుండ	కుంకుమ
గుంత	కుండలు
గుంట	కుంతన
గుండు	గుంతలు
చుంచు	గుంటలు
చుండు	చుంబనం
తుండు	కుటుంబం
తుంగ	ఉంటుంది
దుంప	తుంపర
దుంగ	తుంటరి
నుండి	దుంపలు
నుంచి	ముందర
పుండు	ముంగిట
పుంజు	సుంకం
బుంగ	సుందరి
ముంత	
ముందు	
ముండ	
లుంగీ	
వుండ	
వుంట	
హుండి	

మూడు తరువాత ఎంత?	ఐదు తరువాత ఎంత?	ఏడు తరువాత ఎంత?
మూడు తరువాత నాలుగు	ఐదు తరువాత ఆరు	ఏడు తరువాత ఎనిమిది
నాలుగు తరువాత ఎంత?	ఆరు తరువాత ఎంత?	శనివారం తరువాత ఆదివారం
నాలుగు తరువాత ఐదు	ఆరు తరువాత ఏడు	ఎండాకాలం తరువాత వానాకాలం

www.gsrmaths.in

ూ

కొమ్ము దీర్ఘం

క	కు	**కూ**	**కూ**
గ	గు	**గూ**	**గూ**
చ	చు	**చూ**	**చూ**
జ	జు	**జూ**	**జూ**
ట	టు	**టూ**	**టూ**
డ	డు	**డూ**	**డూ**
త	తు	**తూ**	**తూ**
ద	దు	**దూ**	**దూ**
న	ను	**నూ**	**నూ**
ప	పు	**పూ**	**పూ**
బ	బు	**బూ**	**బూ**
మ	ము	**మూ**	**మూ**
య	యు	**యూ**	**యూ**
ర	రు	**రూ**	**రూ**
ల	లు	**లూ**	**లూ**
వ	వు	**వూ**	**వూ**
శ	శు	**శూ**	**శూ**
స	సు	**సూ**	**సూ**

కుండ-కూజ
గుడి-గూడు
రాజు- జూలు
కాటుక-పాటూరు
గుండు-గూడూరు
మునగ- మూడు
తుపాకి- తూనీగ
దురద- దూరం
నురుగు నూరు
పులుపు-పూలు
బురద -బూడిద
రుచి - రూక

కూర	బూర
కూజా	బూజు
కూన	భూమి
కూత	మూక
కూడు	మూట
కూలి	మూత
గూడు	మూగ
గూని	మూర
చూపు	మూల
చూలు	మూస
చూచి	మూడు
చూరి	మూగి
చూరు	మూసి
జూలు	రూప
టూరు	రూపు
టూకీ	రూక
డూపు	రూము
తూటా	రూలు
తూము	రూటు
తూచు	లూటీ
తూగు	శూర
తూటు	సూది
దూడ	సూటి
దూత	
దూది	పూత
నూలు	పూజ
నూక	పూట
నూరు	పూస
నూయి	
నూగ	

కూతురు	శూలము
కూపము	శూకం
కూరలు	శూలం
గూటం	శూరుడు
గూటికి	సూకము
గూడూరు	సూతము
చూచుట	తాగూరు
చూపుట	మావూరు
చూలాలు	గంటావూరు
జూదం	
టూకీగా	పూలజడ
తూనీగ	పూలదండలు
తూకం	పూరిపాక
తూరుపు	కాకి గూడు
దూరం	దూరవాణి
దూలం	మూలగడం
డూరము	నూజివీడు
దూకుడు	బంతి పూవు
దూపం	మామిడి పూత
నూకలు	కాకి గూడు
పూజారి	నూతి నీరు
పూడిక	పూలమాల
పూసింది	పూసలదండ
పూనకం	నూకలమూట
బూడిద	కూరలగంప
బూతం	పూసలదండ
భూపతి	పూలమాల
మూషికం	యూరియ
మూలుగు	యూరపు
మూలం	రూకలు

www.gsrmaths.in

మూడు రూపాయలు		ఆలూమగలు
నూరు రూపాయలు	మన భూమి వీర భూమి	ముందు చూపు
దూరపు బంధువులు	ఆకు కూరలు తింటాము	కూరగాయలు
	ఆకు కూరలు వంటికి మంచిది	ఆకుకూరలు
కాకి కూసింది	గూడూరు చాలా దూరం	ఆవు దూడ
పూలు పూశాయి	నాకు పది రూపాయలు కావాలి	కలువపూవు
మూట నిండింది	మందారం రంగు ఎరుపు	మూడవతరగతి
వంద అనగా నూరు	మూడు రూపాయలకు మూర పూలు	బంతి పూలు
జడకు పూలు అందం	పాలకూర బలము	మామకూతురు
	బంతి పూల రంగు పసుపు	తూరుపు వీధి
గూటికి దూలం	ఇది మా ఆవు దూడ	
దూలానికి కూజా	చీర విలువ నూరు రూపాయలు	
కూజా నిండా కూడు	గుడి మీద కాకి గూడు ఉంది	
కూడుకు కూర	అమల జడ అందంగా ఉంది	
పూజకు పూలు		

కావాలి ! కావాలి !

పాపకు పాలు కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

పూజకు పూలు కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

సూది కి దారం కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

కాకి కి గూడు కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

తీగ కు పందిరి కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

బడికి గంట కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

బావికి గిలక కావాలి.

కావాలి ! కావాలి !

పాపకి పలక కావాలి.

ె ఎత్వం

కె
గె
చె
జె
టె
డె
తె
దె
నె
పె
బె
మె
యె
రె
లె
వె
శె
సె

కంపు-కెంపు
గల-గెల
చలి-చెలి
జడ- జెండా
పాట - ఈటె
గుడి- గుండె
తలుపు-తెలుపు
పింది-పిందె
నరుడు-నెరుడు
పరుగు-పెరుగు
బండ- బెండ
మరుపు-మెరుపు
బూర - బూరె
పాలం-ఫాలెం
వల-వెల

గెల	సెలత	అంకెలు
గెడ	సెలవు	గరిటె
చెలి	పెరుగు	వంతెన
చెర	పెదవి	గారెలు
చెవి	పెరటి	బూరెలు
తెగ	పెసలు	ఫాలెం
తెర	పెనుము	
నెల	పెలుసు	చెరువులు
మెడ	బెరడు	నెరపెరు
వెల	బెదురు	పెదవులు
సెగ	మెరుపు	బెకబెక
	మెరుగు	రెపరెప
కెరటం	మెరక	సెలవులు
గెలుపు	మెలగు	వెలగపండు
గెలలు	మెతుకు	నెలరాజు
గెలవం	లెటరు	తెలగపిండి
గెరటి	వెలుగు	వెండితెర
గెలవడం	వెదురు	జెముడు
చెరుకు	వెలగ	తెలపడం
చెరుగు	సెలవు	గెలవడం
చెమట	సెగలు	వెలుతురు
చెలిమి	బూరె	
చెరువు	అంకె	అరటి గెల
జెముడు	కంచె	సాలెపురుగు
తెలుపు	ఈటె	బంగారుపాలెం
తెలుగు	గుండె	దిరిసెనపూవు
తెగువ	అందె	
తెలివి	సందె	
నెమలి	బిందె	
నెమరు	పిందె	
నెపము	నూనె	
నెరుపు	గారె	

కెం
గెం
చెం
జెం
టెం
డెం
తెం
దెం
నెం
పెం
బెం
మెం
యెం
రెం
వెం
రెం
శెం
సెం

కెంపు	అరటి గెల
గెంతు	బెండపిందె
గెంటె	నూనె చెంబు
చెంప	చెరువు నీరు
చెంబు	సెనగ నూనె
జెండా	
టెంక	మా ఊరు తెనాలి
తెంపు	తెలుపు ఒక రంగు
పెంకు	
పెంట	చందమామ తెలుపు
బెండు	అరటి గెల పండింది
బెండ	ఇది తెలుగు వాచకం
బెంగ	ఈ నెల ఎండలు మెండు
రెండు	
రెంచి	నెమలి అందంగా ఉంది
మెండు	గారె బాగుంది
మెంతి	బెండ కూర మంచిది
వెండి	ఇరుసుకు కందెన అవసరం
వెంట	పెనుములో పెరుగు ఉంది
సెంటు	వెదురు బాగా పెరిగింది
	టెంకాయ నీరు చలువ
గెంతుట	మా చెరువుకు వంతెన ఉంది
టెంకాయ	మాకు ఈనెల నుండి సెలవులు
దండెం	రెండుకు రెండు కలిపితె నాలుగు
పందెం	
పెంపకం	
పెంచడం	
బెండకాయ	
మెంతులు	
వెంబడి	

www.gsrmaths.in

ే

ఏత్వం

క	కె	కే
గ	గె	గే
చ	చె	చే
జ	జె	జే
ట	టె	టే
డ	డె	డే
త	తె	తే
ద	దె	దే
న	నె	నే
ప	పె	పే
బ	బె	బే
మ	మె	మే
య	యె	యే
ర	రె	రే
ల	లె	లే
వ	వె	వే
శ	శె	శే
స	సె	సే

కే
గే
చే
జే
టే
డే
తే
దే
నే
పే
బే
మే
యే
రే
లే
వే
శే
సే

కెంపు-కేజి
గెల-గేదె
చెలి-చేయి
జెండా-జేబు
టెంకాయ-టేకు
తెలుగు-తేలు
నెల-నేల
పెరుగు-పేరు
మెడ-మేడ
రెండు-రేపు
లెటరు-లేపనం
వెల-వేదం
సెగ-సేమియా

కేక	తేరు	రేఖ
కేజి	తేజ	రేయి
కేలు	దేవి	రేవు
కేతు	నేల	రేల
కేకి	నేను	లేత
కేపు	నేయి	లేఖ
గేదె	నేరు	లేగ
గేగు	పేరు	లేడి
గేటు	పేలు	లేపు
గేలి	బేలు	లేటు
చేప	భేరి	వేట
చేను	మేక	వేద
చేదు	మేత	వేప
చేయి	మేడి	వేలు
చేరు	మేడ	వేడి
చేను	మేను	వేరు
చేలు	మేరి	వేణు
జేబు	మేలు	వేగు
టేకు	మేకు	వేటు
టేపు	మేట	సేతు
డేగ	మేర	సేవ
డేటు	మేళ	సేద
తేనె	రేకు	సేన
తేలు	రేగు	శేరు
తేగ	రేపు	హేల
తేమ	రేడు	హేమ

కేతువు	దేహం	రేకులు
కేరింత	దేవుడు	లేబులు
కేకలు	దేవిక	లేపనం
కేసరి	దేనికి	లేఖనం
గేయము	నేరేడు	వేషం
గేదెలు	నేరము	వేదం
గేయాలు	నేతిబీర	వేగం
గేగులు	పేలాలు	వేకువ
చేపలు	పేకాట	వేసవి
చేతులు	పేపరు	వేమన
చేమంతి	పేలింది	వేపుడు
చేనేత	పేరంటం	సేమియా
చేయడం	బేరం	శేషం
ఛేదము	బేధం	హేమం
జేజేలు	బేజారు	హేతువు
జేగంట	బేడీలు	
టేబులు	మేఘం	
డేంజరు	మేషం	తంగేడు
డేగలు	మేళం	కుందేలు
తేజం	మేకులు	తాబేలు
తేయాకు	మేకలు	సురేఖ
తేనీరు	మేదర	
తేలడం	మేడలు	
తేలటం	రేగడి	
దేవత	రేవతి	
దేశం	రేచీకటి	

పేరంటం	నా పేరు రేవతి
చేనేతలు	మా ఊరు పేరాల
రేచీకటి	నా పేరు వెంకటేశం
వేదవతి	మేము పేదవారం
శేషాచలం	నా పేరు మేనక
గులాబిరేకు	మామేనమామ ఊరు నాయుడుపేట
తేనెటీగ	కాకరకాయ చేదు
గేదెపాలు	తేనెటీగల పేంపకం
గేదెపేడ	టేకు టేబులు బాగుంది
దేశసేవ	గేదె పేడ ఎరువు
చేపలచెరువు	చేనుకు పేను పురుగు
రేగడినేల	వేలు మీద తేలుపాకింది
మేనమామ	పాప చేతిలోకలం ఉంది
వేపాకుచేదు	రమణ సంతకం చేశాడు
చేమంతిపూవు	పాప వేలికి ఉంగరం ఉంది
కరివేపాకు	వేరు శనగ మంచిది
వేడిపాలు	దేవుడికి పూలమాల
రేగుపండు	దేవుడికి టెంకాయ కొడతారు
రేరాజు	టపాకాయ ఢాం అని పేలింది
వేరుసెనగ	గేదె పాలు ఒంటికి మంచిది
చేదుమందు	చెరువులో చేపలు ఉంటాయి
చేపలకూర	తేలు కుడుతుంది
గేదెపెరుగు	కుందేలుకు తాబేలుకు పరుగు పందెం
పశువులమేత	తేనె రుచి బాగుంది.
పులివేషం	
నేతిబీర	

రేవతి	తేలు	
మేనక	నెమలి పింఛం	
వేదవతి	జింక	
దేవిక	ఒంటె	
నేహా	తేనెటీగ	
బేబి	గేదె	ను చూసింది
సురేఖ	మేక	
మేరి	తాబేలు	
హేమ	కుందేలు	
దేవి	చేప	
తేజ	డేగ	
రేఖ		

	చేపల కూర	
	తేమ	
	మేలు	
	పాలు వేడి	
నేను	తేనీరు	చేశాను
	నేరము	
	పేకమేడ	
	బెండవేపుడు	
	సేమియా	

ై ఐత్వం

క	కై	**కై**
గ	గై	**గై**
చ	చై	**చై**
జ	జై	**జై**
ట	టై	**టై**
డ	డై	**డై**
త	తై	**తై**
ద	దై	**దై**
న	నై	**నై**
ప	పై	**పై**
బ	బై	**బై**
మ	మై	**మై**
య	యై	**యై**
ర	రై	**రై**
ల	లై	**లై**
వ	వై	**వై**
శ	శై	**శై**
స	సై	**సై**

కైక	రైతు	కైకేయి	కైలాసము	హైమావతి శైలము దాటెను.
కైలు	రైలు	డైనమో	కైకలూరు	కైలాసము శివుని నివాసము.
కైరు	రైక	తైలం	కైవసం	పైరులు పెరిగితే పంట.
కైతు	రైనా	దైవం	కైవారము	బడికి టైము అయింది.
ఖైది	రైసు	నైరుతి	కైలాసకోన	నౌక నీటి మీద నడుచును.
గైడు	రైటు	నైజం	కైవాలము	పాప పలకపై రాసింది.
చైనా	లైటు	నైలాను	నైలునది	రైతులు పైరు వేయుదురు.
చైను	లైను	నైలునది	మైలురాయి	రైతు మడక తీశాడు.
జైలు	వైటు	పైకం	మైదానం	టైరులో గాలి లేదు.
టైరు	వైరు	పైసలు	మైసూరుపాకు	మైదాపిండి చపాతీలు బాగుంటాయి.
టైపు	శైలి	బైరాగి	రైలుబండి	సైకిలు టైరులోగాలిలేదు.
టైము	సైగ	బైబిలు	రైలుగేటు	మా ఊరిలో వరి పైరు బాగా పెరిగింది.
డైరీ		మైనం	సైనికుడు	ఒక రూపాయికి నూరు పైసలు.
డైటు		మైసూరు	సైకిలు చైను	సైకిలు టైరు పగిలింది.
పైరు		మైకము	శైశవం	సైకిలు చైను ఊడింది.
పైడి		మైదానం	శైవాలము	దొంగలను జైలులో ఉంచారు.
పైస		మైలేరు	హైదరాబాదు	మైకులో మాటలు బాగా వినపడతాయి.
పైట		వైనం	హైమావతి	దైవం అంటే దేవుడు.
పైపు		శైలం	వరిపైరు	తైలం అంటే నూనె.
పైన		శైలజ	పేదరైతు	మైసూరుపాకు లోని ఊరు మైసూరు.
బైకు		సైకిలు	కరంటువైరు	రైతు పైరు పండించెను.
బైట		సైదులు	అరవై ఆరు	కైక చైను ను దాచింది.
బైలు		సైరను	నీకైనా నాకైనా	సైదులుకు సైకిలు, బైకు ఉండాయి.
మైదా			వాడైనా వీడైనా	ఖైదీని జైలుకి పంపిరి.
మైకు			ముందైనా వెనకైనా	రైలుకి లైటు ఉంది.
మైకా			ఎండైనా వానైనా	మైకుకు వైరు ఉంది.
			రేపైనా మాపైనా	

60=అరవై
అరవైకి 1 కలిపితే అరవై ఒకటి
అరవైకి 2 కలిపితే అరవై రెండు.
అరవైకి 3 కలిపితే అరవై మూడు.
అరవైకి 4 కలిపితే అరవై నాలుగు.
అరవైకి 5 కలిపితే అరవై ఐదు.
అరవైకి 6 కలిపితే అరవై ఆరు.
అరవైకి 7 కలిపితే అరవై ఏడు.
అరవైకి 8 కలిపితే అరవై ఎనిమిది.
20=ఇరవై
ఇరవైకి 1 కలిపితే ఇరవై ఒకటి.
ఇరవైకి 2 కలిపితే ఇరవై రెండు.
ఇరవైకి 3 కలిపితే ఇరవై మూడు.
ఇరవైకి 4 కలిపితే ఇరవై నాలుగు.
ఇరవైకి 5 కలిపితే ఇరవై ఐదు.
ఇరవైకి 6 కలిపితే ఇరవైఆరు.
ఇరవైకి 7 కలిపితే ఇరవై ఏడు.
ఇరవైకి 8 కలిపితే ఇరవై ఎనిమిది.
80 = ఎనభై
ఎనభైకి 1 కలిపితే ఎనభై ఒకటి.
ఎనభైకి 2 కలిపితే ఎనభై రెండు.
ఎనభైకి 3 కలిపితే ఎనభై మూడు.
ఎనభైకి 4 కలిపితే ఎనభై నాలుగు.
ఎనభైకి 5 కలిపితే ఎనభై ఐదు.
ఎనభైకి 6 కలిపితే ఎనభై ఆరు.
ఎనభైకి 7 కలిపితే ఎనభై ఏడు.
ఎనభైకి 8 కలిపితే ఎనభై ఎనిమిది.

ొ ఒత్వము

క	కొ	**కొ**
గ	గొ	**గొ**
చ	చొ	**చొ**
జ	జొ	**జొ**
ట	టొ	**టొ**
డ	డొ	**డొ**
త	తొ	**తొ**
ద	దొ	**దొ**
న	నొ	**నొ**
ప	పొ	**పొ**
బ	బొ	**బొ**
మ	మొ	**మొ**
య	యొ	**యొ**
ర	రొ	**రొ**
ల	లొ	**లొ**
వ	వొ	**వొ**
శ	శొ	**శొ**
స	సొ	**సొ**

కడుగు-కొడుకు
గడప- గొడవ
చరక-చొరక
టముకు-టొమాటొ
తల-తొడ
ధర-దొర
నగ-నొగ
పగ-పొగ
బరుగుట-బొరుగులు
మర-మొర
లవణం-లొసుగు
సన-సొన
సరం-సొరకాయ

కొన	కొడుకు	కొడవలి	కొంగజపము
చొన	కొలను	కొరకొర	దొంగలమాటలు
తొలి	కొసరు	కొరకడం	పనసతొన
తొడ	కొసలు	జొరజొర	సూదిమొన
తొగ	గొడుగు	తొలకరి	పొగమంచు
తొన	గొలుసు	తొందరపాటు	వెండి గొలుసు
దొర	గొడవ	దొరతనం	పాత గొడుగు
నొగ	చొరవ	దొరికింది	మొరటు మొగుడు
పొగ	టొమాటొ	బొరుగులు	బంగారు గొలుసు
పొర	తొడిమ	మొలతాడు	కొడుకు గొలుసు
పొద	తొలత	పొగబండి	తొడపొడవు
మొర	తొడుగు	పొరపాటు	దొర పొలం
మొన	నొసలు	సొరంగం	సొర చేప కూర
రొద	పొలం	సొరకాయ	సొరకాయ కూర
సొర	పొడవు	సొరతీగ	దొరగారి గొలుసు
సొన	పొడుగు	సొరచేప	
	పొదుపు		
	పొరికి		
	పొగరు		
	పొలము		
	బొరుసు		
	మొసలి		
	మొలక		
లొసుగు	మొటిమ		
సొగసు	మొరటు		

కొం
గొం
చొం
జొం
టొం
డొం
తొం
దొం
నొం
పొం
బొం
మొం
యొం
రొం
లొం
వొం
శొం
సొం

కొంగ
కొండ
కొంప
కొంగు
గొంతు
చొంగ
తొండ
దొండ
దొంతి
పొంత
పొంగు
బొంత
మొండి
రొంప
శొంఠి
సొంపు
సొంగ
తొందర
దొండకాయ
దొంగదారి
పొంగలి
బొంగరం
పొంతన
మొండెం
అరగొండ

రవి దొంగతనం చేసి దొరికాడు.	బొంగరం ఆట ఆడుకొందాం.
బంతితో ఆటలు ఆడుతారు.	కొండ మీద దేవుడి గుడి ఉంది.
కొంగ చేపలు తింటుంది.	కొంగ జపము దొంగ జపము
వానకు గొడుగు కావాలి.	కొండ నిండా తొండ బొరియలు

www.gsrmaths.in

ో

ఒత్వము

క	కొ	కో	**కో**
గ	గొ	గో	**గో**
చ	చొ	చో	**చో**
జ	జొ	జో	**జో**
ట	టొ	టో	**టో**
డ	డొ	డో	**డో**
త	తొ	తో	**తో**
ద	దొ	దో	**దో**
న	నొ	నో	**నో**
ప	పొ	పో	**పో**
బ	బొ	బో	**బో**
మ	మొ	మో	**మో**
య	యొ	యో	**యో**
ర	రొ	రో	**రో**
ల	లొ	లో	**లో**
వ	వొ	వో	**వో**
శ	శొ	శో	**శో**
స	సొ	సో	**సో**

కొంగ - కోతి
గొడుగు - గోడ
డొంక - డోలు
తొండ - తోలు
దొంగ - దోమ
నొగ - నోరు
పొగ - పోరు
బొంత - బోడి
మొర - మోత
మొసలి - మోకాలు
రొద - రోలు
సొర - సోది

కోక	జోల	నోటు	రోగి
కోర	జోలి	నోము	లోటు
కోట	జోగి	పోక	లోతు
కోన	జోరు	ఫోను	లోభి
కోడి	జోకు	పోతు	శోభ
కోటి	డోలు	పోటు	సోపు
కోటు	తోక	పోరు	సోకు
ఖోఖో	తోట	పోపు	సోడా
గోడ	తోడు	పోటి	సోయా
గోల	తోలు	భోగి	సోది
గోపి	తోటి	బోడి	
గోచి	తోపు	బోరు	
గోతి	తోము	మోత	
గోయి	దోస	మోట	
గోరు	దోమ	మోజు	
గోవు	దోర	మోపు	
గోగు	దోటి	మోటు	
గోనె	దోతి	మోము	
చోట	దోని	మోకు	
చోరి	దోసె	యోగి	
చోటు	నోరు	రోలు	

కోడి గింజలు	తింటుంది.
కోతి కాయలు	
కొంగ చేపలు	
తొండ	
పురుగులు	
మేక ఆకులు	
తోడేలు మాంసం	
గోవు కసువు	

కాకి, మేక	ఆటలు ఆడాయి.
కొంగ, జింక	
కోడి, కోతి	
నెమలి, ఏనుగు	
చిలుక, ఎలుక	
కోయిల, ఉడుత	

కోపం	చోరుడు	భోగం
కోసం	జోకరు	బోరింగు
కోసల	జోరీగ	బోదకాలు
కోమల	తోడేలు	మోకాలు
కోడలు	తోరణం	మోచేయి
కోకిల	తోచడం	మోసం
కోమటి	దోవతి	రోకలి
కోరిక	దోమలు	రోగం
కోకలు	దోషం	రోషం
కోతులు	నోములు	రోమం
కోరలు	నోరూరు	లోపల
కోటలు	నోచడం	శోకం
గోడలు	పోగులు	శోషణం
గోరం	పోకిరి	సోమరి
గోంగూర	పోతన	సోయగం
గోపురం	పోకడ	సోపులు
గోతం	పోరాటం	
గోకడం	పోవడం	సపోటా
గోపాలు	పోలీసు	సరోజ
గోదుమ	పోగడ	పాతకోక
గోవులు	భోజనం	నవోదయ

కోడి కూత	కోడి
కోలాహలం	జోడి
కోటిపూలు	బోడి
కోతి తోక	మోడి
కోట గోడ	వాడి
గోదావరి	పాడి
గోపికలు	
గోరువంక	పోరు
జోలపాట	నోరు
తోట కూర	గోరు
తోడి కోడలు	
దోసకాయ	చోటు
సోమవారం	లోటు
రోమునగరం	నోటు
రోకలిపోటు	
సోమయాజి	టోకు
తపోవనం	మోకు
అయోమయం	జోకు
అశోకుడు	
పూలతోట	
బావిలోతు	

పడవ నదిలో వెలుతోంది.
పడవలో కడవ ఉంది.
కడవలో నీరు ఉంది.
కడవపై మూత ఉంది.
మూతపై వడ ఉంది.
వడ చాలా రుచిగా ఉంది.

చీకటి లో కోడి కూసింది.
కోకిల తీయగా కూయును.
రోజు బడికి పోవాలి.
రాముచేతిలో పలక ఉంది.
లత తోటకు పోయింది.

వలతో చేపలు పడతారు.
పనసతొన పసుపురంగులో ఉంటుంది.
చెరువులో కలువ ఉంది.
అడవిలో ఆవుల మంద
గోడ మీద కోడి ఉంది.
గోడ మీద కోతి ఉంది.
కోతి తల మీద టోపి ఉంది.
కోతి తోక పొడవు.

కోతి టోపీ వేసింది.
గోరు తో గీరెను.
నోరు తెరచి అరిచెను.
తోకఊపెను.
మాను నుంచి దూకెను.
కాలువిరిగి పోయెను.

గోరంత దీపము కొండంత వెలుగు.
కోపము పాపమునకు ధూపము.
సోమరితనము చీడపురుగు వంటిది.

శోభ	కోక బాగుంది.
	నోరు మంచిది.
సరోజ	రోలు కడిగింది.
	సోపు కొనింది.

www.gsrmaths.in

ౌ

ఔత్వము

క	కౌ
గ	గౌ
చ	చౌ
జ	జౌ
ట	టౌ
డ	డౌ
త	తౌ
ద	దౌ
న	నౌ
ప	పౌ
బ	బౌ
మ	మౌ
య	యౌ
ర	రౌ
ల	లౌ
వ	వౌ
శ	శౌ
స	సౌ

కౌ
గౌ
చౌ
జౌ
టౌ
డౌ
తౌ
దౌ
నౌ
పౌ
బౌ
మౌ
యౌ
రౌ
లౌ
వౌ
శౌ
సౌ

కౌలు	కౌముది
కౌతు	కౌశలం
కౌరు	గౌరవం
గౌరి	గౌతమి
గౌను	చౌదం
చౌక	గోడౌను
చౌడు	నౌకరు
చౌరి	పౌరులు
జౌళి	పౌరుషం
జౌకు	పౌడరు
టౌను	పౌరుడు
డౌటు	మౌనం
డౌను	మౌనిక
డౌలు	మౌఖికం
తౌడు	యౌవనం
దౌడు	లౌకికం
నౌక	లౌకిక
పౌండు	సౌధం
భౌభౌ	సౌరభం
రౌతు	హౌరా
రౌడి	కౌరవులు
శౌరి	గౌతముడు
సౌర	గౌతమీనది
హౌరా	హౌరారైలు
	చౌకబేరం
	దేశగౌరవం
	జాతిగౌరవం

	పౌడరు	
గౌరి	గౌను	
గౌతమి	జౌలిసంచి	కొనింది.
మౌనిక	తౌడు	

టౌనుకుపోదాంరండి.
గౌరి ఎరుపు రంగు గౌనువేసుకుంది.
గౌరి, మౌనిక టౌనుకు పోయారు.
మౌనిక పౌడరు పూసుకుంది.
ఆవులు తౌడు తింటాయి.

ం సున్న

క	**కం**
గ	**గం**
చ	**చం**
జ	**జం**
ట	**టం**
డ	**డం**
త	**తం**
ద	**దం**
న	**నం**
ప	**పం**
బ	**బం**
మ	**మం**
య	**యం**
ర	**రం**
ల	**లం**
వ	**వం**
శ	**శం**
స	**సం**

కంప	ఢంకా	పంప	ముందు	వంద
కంద	తంట	పండు	ముండు	వంపు
కంకి	తంతి	పంది	మంద	వాంఛ
కంది	తాండ	పంగ	మింట	వాంతి
కంపు	తిండి	పంజ	మించి	వింత
కుంట	తుండు	పాండ	మింగు	విందు
కుండి	తుంగ	పిండి	ముంత	వుండ
కొండి	తుంబ	పిందె	ముందు	వెండి
కొంగ	తెండి	పుండు	ముండ	వెంట
కొంప	తొండి	పుంజు	ముంపు	శంబు
గంప	తొండ	పెంకు	మొండి	శొంఠి
గంగ	దండ	పెంట	యుంపు	సంత
గంట	దిండు	పొంత	రంగ	సంచి
గంతు	దుంగ	పొంగు	రంగు	సాంబ
గండి	దొండ	బండ	రంకు	సెంటు
గింజ	దొంగ	బంక	రండి	సొంపు
గాంధీ	దొంతి	బండి	రింగు	హంస
గుంజ	నంది	బంతి	రెంచి	హింస
గుంత	నంద	బంటు	రెండు	హింది
గుండు	నాంది	బాండు	రొంప	హుండి
గెంతు	నింగి	బింధు	రొంపి	
గెండి	నింద	బుంగ	లంక	
చంక	నింపు	బెంగ	లంగా	
చింత	నిండు	బొంత	లుంగీ	
జంట	నుండి	మంట	వంగ	
జింక	నుంచి	మంగ	వంట	
టంక	పంట	మంచి	వంక	

గంధం	కందెన	బంగారు	చాందిని
జంగం	గంపెడు	బంతిపూలు	తాంబుర
గండం	కంపరం	బంజరు	తాండవం
చంధం	గంగడు	బంగారం	తాంబూలం
దండం	చందమామ	మంచం	పాండవులు
దంతం	చంపడం	మంతనాలు	పాంచాలి
టంకం	చందనం	బండరాయి	తాంబరం
కంచం	కంకణం	పంటలు	కాండం
పంకం	జంజము	మంచితనం	రాంబాబు
ఖండం	కంశుడు	పంచడం	గాండీవం
పంతం	జంతువు	రంగడు	లాంతరు
పందెం	తంబుర	రంజనం	వాంతులు
బందం	తంబోల	లంగరు	సాంబారు
మంచం	తంటాలు	వంకర	చిందులు
మందం	దంతాలు	వంతెన	చింతకాయ
రంపం	దంపుట	వంకాయ	చింపడం
రంగం	దంచుట	వందనం	జింజర
లంచం	దండెము	వంశం	డింబకం
వంశం	దంపతులు	శంకరుడు	తింటాం
సంఘం	నంజరు	సంపద	దించడం
	నందనం	సంగటి	దింపడం
	పండగ	సంఘం	నింపడం
	పందిరి	సంగమం	పింఛం
	పంపకం	సంఘటన	పిండం
	పంచదార	కాంతం	బింకం
	పంజరం	కాంశం	బిందువు
	పంజరం	కాంచన	బింగరం

సింహం	అరగొండ
కుండలు	డొంకదారి
సింఘం	తొందర
కుంకుమ	దొండకాయ
గుంతలు	పొంగలి
గుంటలు	పొంతన
కుంతన	బొంగరం
మింగడం	మెంతికూర
చుంబనం	మొండెం
లింగం	వెంబడి
కుటుంబం	దుంపలు
ఉంటుంది	ముందర
తుంపర	ముంగిట
తుంటరి	సుంకం
దుంపలు	మెంతులు

మంచి పంట వేయరా
గంపనిండి పోవురా
మంట వేసి వండరా
జంబులాగ తినరా
కండ బలము పొందరా

సుందరి
గెంతుట
టెంకాయ
దండెం
పందెం
పెంపకం
పెంచడం
బెండకాయ

www.gsrmaths.in

ృ వట్రసుడి

క	కృ	**కృ**
గ	గృ	**గృ**
చ	చృ	**చృ**
జ	జృ	**జృ**
ట	టృ	**టృ**
డ	డృ	**డృ**
త	తృ	**తృ**
ద	దృ	**దృ**
న	నృ	**నృ**
ప	పృ	**పృ**
బ	బృ	**బృ**
మ	మృ	**మృ**
య	యృ	**యృ**
ర	రృ	**రృ**
ల	లృ	**లృ**
వ	వృ	**వృ**
శ	శృ	**శృ**
స	సృ	**సృ**

కృప
కృషి
కృతి
భృతి
మృతి
శృతి
కృతులు
కృషీవలుడు
గృహం
తృణం
దృతం
దృవుడు
దృవతార
నృపుడు
నృపాలుడు
పృధివి
బృందం
బృందావనం
మృగం
మృగరాజు
మృగయుడు
వృషభం
వృక్షం

కృతులను కవులు రాసిరి.

బృందగానం పాడిరి.

శృతి మించి పాడిరి.

మృతి చెందిరి.

వృక్షం కింద వృషభం ఉంది.
మృగాలకు రాజు మృగరాజు.
నరులను పాలించువాడునృపాలుడు.

గుణింతాల చార్ట్లు

క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కృ	కౄ	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం
గ	గా	గి	గీ	గు	గూ	గృ	గౄ	గె	గే	గై	గొ	గో	గౌ	గం
చ	చా	చి	చీ	చు	చూ	చృ	చౄ	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం
జ	జా	జి	జీ	జు	జూ	జృ	జౄ	జె	జే	జై	జొ	జో	జౌ	జం
ట	టా	టి	టీ	టు	టూ	టృ	టౄ	టె	టే	టై	టొ	టో	టౌ	టం
డ	డా	డి	డీ	డు	డూ	డృ	డౄ	డె	డే	డై	డొ	డో	డౌ	డం
త	తా	తి	తీ	తు	తూ	తృ	తౄ	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం
ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దృ	దౄ	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం
న	నా	ని	నీ	ను	నూ	నృ	నౄ	నె	నే	నై	నొ	నో	నౌ	నం
ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పృ	పౄ	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం
బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బృ	బౄ	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం
మ	మా	మి	మీ	ము	మూ	మృ	మౄ	మె	మే	మై	మొ	మో	మౌ	మం
య	యా	యి	యీ	యు	యూ	యృ	యౄ	యె	యే	యై	యొ	యో	యౌ	యం
ర	రా	రి	రీ	రు	రూ	రృ	రౄ	రె	రే	రై	రొ	రో	రౌ	రం
ల	లా	లి	లీ	లు	లూ	లృ	లౄ	లె	లే	లై	లొ	లో	లౌ	లం
వ	వా	వి	వీ	వు	వూ	వృ	వౄ	వె	వే	వై	వొ	వో	వౌ	వం
శ	శా	శి	శీ	శు	శూ	శృ	శౄ	శె	శే	శై	శొ	శో	శౌ	శం
స	సా	సి	సీ	సు	సూ	సృ	సౄ	సె	సే	సై	సొ	సో	సౌ	సం

క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కృ	కె	కే	కై	కొ	కో	కౌ	కం

కాక	కేక	కైక	కంకి
కాకి	కేకి	కోక	

కాకీక కాకికి కాక కేకికా!

కాకీక కాకికే ! కేకీక కేకికే !

ఎటుచదివినా ఒకేలా ఉండే పదాలు

తుంగ - గంతు
చెంప - పంచె
మునగ - కనుము
తడము - ముడత
కరచు - చురక
బండి - డింబ
దినం - నంది
పురం - రంపు
గుండె - డెంగు
మునగ - గనము
రుచి - చిరు
చురక - కరచు
టింకు - కుంటి
నీకా - కానీ
నాకా - కానా

జలజ	వికటకవి
కిటికి	సంతసం
నటన	జం బీర బీజం
కునుకు	రంగ నగరం
కలక	నంద సదనం
పులుపు	మందార దామం
టమాట	తోకమూకతో
గురుగు	లకోలకోల
సైరాసై	పాలునలుపా
విరివి	కారుఇరుకా
ముదము	పాపాయిపాపా
మహిమ	టపాలోపాట
నందనం	రా నాయనా రా
ముఖము	మీసాల సామీ
సరస	
కులుకు	
మడమ	
కందకం	

కాత - కాంత
తాడ - తాండ
నాది - నాంది
పిడి - పిండి
నుడి - నుండి
తొడ - తొండ

జంటపదాలు
అంద చందాలు
ఆట పాటలు
ఇరుగూ పొరుగు
ఈడూ జోడు
ఊరూ పేరు
పాడి పంటలు
వేష భాషలు
సిరి సంపదలు
మంచి చెడులు

తుంగ - గంతు	గుండె - డెంగు
చెంప - పంచె	మునగ - గనము
మునక - కనుము	రుచి - చిరు
తడము - ముడత	చురక - కరచు
కరచు - చురక	టింకు - కుంటి
బండి - డింబ	నీకా - కానీ
దినం - నంది	నాకా - కానా
పురం - రంపు	

కాత - కాంత
తాడ - తాండ
నాది - నాంది
పిడి - పిండి
నుడి - నుండి
తొడ - తొండ

జంట పదాలు

అందచందాలు	ఊరూ పేరు
ఆట పాటలు	పాడి పంటలు
ఇరుగూ పొరుగు	వేష భాషలు
ఈడూ జోడూ	సిరి సంపదలు
	మంచిచెడులు

గుణింత పదాల చార్టు

క	కమల	కాకర	కిటికి	కీటకం	కుండ	కూతురు	కెరటం	కేక	కైక	కొలత	కోట	కౌరవులు	కంద
గ	గడప	గార	గిలక	గీత	గురక	గూడు	గెల	గేయం	గైడు	గొడవ	గోడ	గౌరి	గంట
చ	చరక	చాప	చిలక	చీర	చులకన	చూపు	చెరుకు	చేయి	చైను	చొరవ	చోరి	చౌక	చంక
జ	జలగ	జాతర	జింక	జీర	గాజు	జూదం	జెండా	జేబు	జైలు	కొంగ	జోల	జౌలి	జంట
ట	టకటక	టాటా	అరటి	టీకా	ఇటుక	టూకీ	టెంక	టేకు	టైరు		టోపి	టౌను	పటం
డ	డమరు	డాకా	బడి	గారడీ	అడుగు	గూడూరు		డేగ	డైరీ	డొంక	డోలు	డౌటు	దండం
త	తబల	తామర	తిరగలి	తీగ	తుల	తూకం	తెలుగు	తేలు	తైలం	తొన	తోట	తౌడు	తంట
ద	దవడ	దానం	దిశ	దీపం	దురద	దూడ	దెస	దేవత	దైవం	దొర	దోమ	దౌడు	దండ
న	నడక	నావ	నిజం	నీడ	నులక	నూరు	నెమలి	నేరేడు	నైజం	నొసలు	నోరు	నౌక	నంది
ప	పడవ	పాప	పిలక	పీత	పురుగు	పూజ	పెరుగు	పేరు	పైరు	పొగ	పోరు	పౌరుడు	పంది
బ	బరమ	బావ	బిడియం	బీద	బురద	బూడిద	బెండ	బేరం	బైరాగి	బొంత	బోరు	భౌభౌ	బండ
మ	మడత	మాట	మిరప	మీగడ	మునగ	మూట	మెడ	మేక	మైదా	మొలక	మోత	మౌనం	మంట
య	యమ	యాస	రాయి	జయీభవ	యువ	యూరియా	తాయెతు	యేడు	సరియైన	మరియొక	యోజన	యౌవనం	భయం
ర	రమ	రాత	రింగు	రీతి	రుచి	రూక	రెపరెప	రేక	రైక	రొద	రోత	రౌతు	రంపం
ల	లత	లాలన	లిపి	లీల	నాలుక	లూటీ	లెంప	లేత	లైటు	లొటారం	లోపల	లౌకికం	లంక
వ	వల	వాన	విజయ	వీణ	తవుడు	కావూరు	వెల	వేప	వైరము	ఎవరివొ	అలవోక		వంట
స	సమత	సాగరం	సింహం	సీత	సుమతి	సూచన	సెగ	సేవ	సైగ	సొగసు	సోదరి	సౌరి	సంత

ఎటు చదివినా ఒకేలా వచ్చే పదాలు

జలజ	సైరాసై	కలక	నందనం	మడమ	తోక మూకతో	జం బీర బీజం	పాపాయి పాపా
కిటికి	విరివి	పులుపు	ముఖము	కందకం	లకోల కోల	రంగ నగరం	టపా లో పాట
నటన	ముదము	టమాట	సరస	వికటకవి	పాలు నలుపా	నంద సదనం	రా నాయనా రా
కునుకు	మహిమ	గురుగు	కులుకు	సంతసం	కారు ఇరుకా	మందార దామం	మీసాల సామీ

ఖ ఘ ఛ

ఖని	ఖాజా
ఖరం	ఖాళీ
ఖగం	ఖాళీలు
లేఖ	రేఖాంశం
శిఖ	ఖాదర్
రేఖ	సఖి
నఖము	రాఖి
సుఖము	లిఖించు
ముఖము	తనిఖీ
శంఖము	ఖురాను
సురేఖ	ఖైదీ
శేఖరు	ఖోఖో
మేఖల	ఖండం
లేఖనం	సుఖం
విశాఖ	దుఃఖం
ఖనిజం	శంఖం
ఖలీలు	
శంఖరుడు	
ఖనిజం	

ఖరం అంటే గాడిద
శివుని శిఖలో పాము ఉంది.
సురేఖ ఒక బాలిక.
నఖం అంటే గోరు
మనది ఆసియా ఖండం
రేఖ మంచి బాలిక
రాఖి ఒక బాలిక.
శంఖరుడు శంఖం ఊదాడు.
ఖైదీని జైలులో ఉంచుతారు.

రేఖ	ముఖం అందంగా ఉంది.
సురేఖ	రాఖీ కొనింది.

శేఖర్	లేఖ రాశాడు.
ఖలీల్	విశాఖ కు పోయాడు.
ఖాదర్	శంఖం ఊదాడు.
శంఖర్	సంచి తనిఖీ చేశాడు.

ఘ
ఘా
ఘి
ఘీ
ఘు
ఘో
ఘం

ఘనం	మాఘమాసం
ఘనత	కారుమేఘం
ఘటం	ఘీంకారం
ఘటన	రఘు
ఘనుడు	లఘువు
ఘటించు	మేఘుడు
సంఘటన	ఘోరం
మేఘన	ఘోష
రాఘవ	

ఛ	ఛదనం
ఛా	వాంఛ
ఛి	ఛాయ
ఛీ	ఛురక
ఛు	ఛేదము
ఛే	పింఛం
ఛం	ఛందము
	ఛండాలిక

ఘటం అంటే కుండ

రాఘవ , మేఘన మాఘమాసంలో

కలిశారు.

రఘు ఘోరంగా ఓడిపోయాడు.

ఏనుగు ఘీంకరించింది.

ఘటం లో నీరు పోయాలి.

పింఛం అంటే నెమలి ఈక

నెమలి పింఛం అందంగా ఉంది.

పింఛం మిలమిల మెరిసింది.

ఝ	ఝషం	ఝండా	ఝషం అంటే చేప
ఝా	ఝరం	ఝంకారం	ఝరి అంటే కొండ వాగు
ఝం	ఝరి		నీటిలో ఝషం ఈదుతుంది

ఝ

ఠ	పాఠశాల	కంఠం	కంఠం అంటే గొంతు
ఠా	పఠనం	మఠం	పాఠశాల అంటే బడి
ఠి	మణికంఠ	హఠం	కమఠం అంటే తాబేలు
ఠీ	నీలకంఠ	పీఠం	పాఠశాల కు సమయానికి పోవాలి.
ఠం	మిఠాయి	పాఠం	కమఠం నీటిలో ఈదగలదు.
	ఠాగూరు		
	ఠీవి		
	కమఠం		

మణికంఠ	పాఠశాలకు పోయాడు.
నీలకంఠ	మిఠాయిలు పంచాడు.
ఠాగూరు	పాఠం చదివాడు.

ఠ

ఢ	ఢమరు	ఢీ	శివుని చేతిలో ఢంకా ఉంది.
ఢా	ఢమఢమ	ఢంకా	గుడిలో ఢంకా మోగిస్తారు
ఢి	గూఢచారి	గాఢం	ఢమఢమ ఢంకా మోగింది.
ఢీ	ఢాకా		
ఢం	ఢాలం		

ఢ

ణ	వీణ	నాణెం	వీణ బాగా చదువుతుంది.
ణా	అరుణ	కారణం	వేటగాడి చేతిలో బాణం ఉంది.
ణి	సుగుణ	రణం	
ణీ	కరుణ	బాణం	
ణు	గుణకారం	గుణం	
ణూ	గణగణ	లవణం	
ణె	నారాయణ	కంకణం	
ణం	రాణి	పరిమాణం	
	వాణి		
	కరణి		
	పరిణామం		
	అణువు		
	వేణు		

వీణ అరుణ సుగుణ కరుణ రాణి వాణి	గుణకారం చేసింది. గుణవంతురాలు. చేతికి కంకణం ఉంది.

నారాయణ వేణు	బాణ వేశాడు.

ష	షరతు	షికారు	నిమిషం
షా	షరాయి	మనిషి	సంతోషం
షి	ఉష	దోషి	మేషం
షీ	మిషను	షీలా	వేషం
షు	రేషను	కృషీవలుడు	విషం
షూ	ఔషదం	ఋషి	నిమిషం
షె	షాపు	ఋషులు	
షే	షావుకారు	మనుషులు	
షొ	షామియాన	ఆదశేషు	
షో	కషాయం	అభిషేకం	
షం	కాషాయం	ఉషోదయం	

ణ

ష

భ

భయం	అభిలాష
భటుడు	అభిమానం
భజన	అభిషేకం
భరత్	అభినయం
భరణి	భీతి
భంగపాటు	భీకరం
భగభగ	భీముడు
భవనం	భీమారావు
భగవాను	గంభీరం
భలేరావు	భుజము
భవాని	భూపతి
భరతుడు	భూమిక
భగవంతుడు	భూమిక
భగవంతరావు	భూషణం
రంభ	భూమాత
సభ	భూతం
విభజించు	భూగోళం
శాంభవి	భూదేవి
భారం	భూషణ్
భాగం	భేదం
భామ	భోగం
భాను	భోయుడు
భారతి	భోజనం
భానుమతి	భోగిమంట
భాగించు	భోజనశాల
భాగహారం	భైరవుడు
భారతం	శుభం
భారవి	సులభం
భారతదేశం	భాష

మనదేశం భారతదేశం

భారతదేశం ఆసియా ఖండంలో ఉంది.

భరతుడు పాలించినందున భారతదేశం అని అంటారు.

భారతదేశం వేదభూమి.

గుడిలో భజన చేశారు.

నేను భైరవుడి కథ చదివాను.

భీకరంగా పోరాటం జరిగింది.

భవాని ఒకటవ తరగతి.

భవాని	
భారతి	
రంభ	భవనంలోకి పోయింది.
భూమిక	భోజనం చేసింది.
భానుమతి	

కళ
గళము
గరళము
అంగుళము
తళతళ
దళము
మంగళము
మంగళవారము
దళసరి
కళకళ
సరళ
తాళము
కళాయి
కళావతి
తాళి
కళింగ
గుళిక
రవళి
మురళి
కాళిక
ఖాళీ
ఖాళీలు
తళుకు
బేళూరు
తాళం
వేళం

గళం
దళం
గంగాళం
వేళాకోళం
తరళం
పరిమళం
విరాళం
గరళం
మంగళం

ఇంటికి తాళం వేయాలి.
ఇంటికి వేసేది తాళం
పెళ్ళికి మోగేది మేళం

ళ

 సరళ కళావతి రవళి	ఇంటికి తాళం వేసింది. మంగళవారం బేళూరుకు పోయింది. దళసరి గంగాళం కొనింది. గంగాళం తళతళ మెరిసింది. గంగాళం ను విరాళంగా నాకు పంపింది.

www.gsrmaths.in

శ
శా
శి
శీ
శు
శూ
శృ
శె
శే
శై
శొ
శో
శౌ
శం

శరం	శశి	శంకు
శశి	రాశి	శంకువు
శబరి	శీతలం	శంకము
శరము	శీలం	శంకరుడు
శకము	శీతాకాలం	శంఖం
శకుని	శీకాయ	ఆకాశం
శపదము	శునకం	దేశం
శతకము	శుభం	శిలువ
దిశ	శుభవేళ	
ఆశ	పశువు	
దశకము	శూలం	
దశ	శూకం	
శనగలు	శృతి	
శపించు	శృంగారం	
శరణం	శేషం	
శరీరం	శేషాచలం	
శకటం	అవశేషం	
శకునం	శైలి	
శనివారం	శైలము	
శాల	శైసవం	
శారద	శొంఠి	
శాశనం	శోకము	
బలశాలి	శోధన	
శిఖ	శోభ	
శిఖరం	శోషణం	
శిబిరం	అశోకుడు	
శిశువు	శౌరి	

శోభ శారద	శనివారం శేషాచలం పోయింది శీతలపానీయం తాగింది. శనగలు తిని శుభం పలికింది.

నేను	వేమన శతకం చదివాను. శనగలు తిన్నాను శునకంను తరిమాను. శంఖం ఊదాను. దేశపటం గీశాను.

హ	హరి	హారం	మహి	హైదరాబాదు
హా	హలం	హాయి	మహిమ	హైమావతి
హి	హతుడు	ఆహారం	హీనం	హైందవులు
హీ	హరిదాసు	హాని	హీనత	హోమం
హు	హనుమంతుడు	హారతి	రాహుల్	హోటలు
హూ	హయం	హారిక	బహుదా	హోయలు
హృ	హరిణం	హాళికుడు	హుండీ	హౌరా
హె	హరిత	సింహాసనం	బహుమతి	హంస
హే	హరించు	సహాయం	హృదయం	హంగామా
హై	గుహ	హింస	హేల	సింహం
హొ	ఊహ	హితం	హేమము	
హో	రహతహ	హిమం	హేమలత	
హౌ	మహతి	హితవు	హేతువు	
హం	హాజరు	హిమాలయం		

ఊహ	హిమాలయాలకు పోయింది.
హరిత	హిమంతో ఆడింది
హారిక	హరిణం చూసింది.
హేమ	ఆహారం హోటలులో తినింది.
హేమలత	హాయిగా గడిపింది.

క్ష
క్షా
క్షి
క్షీ
క్షు
క్షూ
క్షె
క్షే

క్షమ	రక్షకభటుడు	దక్షుడు
క్షయ	విలక్షణం	బిక్షువు
శిక్ష	క్షారము	క్షేమం
దీక్ష	క్షామము	క్షేత్రం
లక్ష	రిక్షా	వృక్షం
కక్ష	సాక్షి	పక్షం
అక్షయ	పక్షి	
క్షమాపణ	కుక్షి	
క్షమించు	అక్షి	
అక్షరం	అక్షింతలు	
రక్షణ	దక్షిణం	
అక్షరమాల	క్షీరము	
పక్షం	పక్షులు	

క్ష

రక్షకభటుడు అంటే పోలీసు
క్షీరము అంటే పాలు
పక్షము అంటే రోజులు

ఋషులు యాగం చేశారు.
ఆకాశంలో మేఘాలు ఉంటాయి.
మేఘాలు వాన కురిపించాయి.
మేషం అంటే మేక
ఋషి అంటే ముని.
ఋషి మాట విందాం.
మేషం ఆకులు తింటుంది.
మనుషులంతా ఒకటి.

నకారం

క్
గ్
చ్
జ్
ట్
డ్
త్
ద్
న్
ప్
బ్
మ్
య్
ర్
ల్
వ్
శ్
ష్
స్

తిలక్	మహేష్
బోరింగ్	సందీప్
రోజ్ వుడ్	సురేష్
మీరట్	యూరప్
ఈద్	పంజాబ్
సంపత్	గౌతమ్
రోమన్	దుబాయ్
సుమంత్	సుధాకర్
గప్ చిప్	కమల్
గాలిబ్	అనీల్
రోమ్	సునీల్
బాబాయ్	మనోజ్
చార్ మినార్	వినోద్
క్రైగల్	లోఫర్
తాజ్ మహల్	బీట్ రూట్
రూరల్	గుజరాత్
శభాష్	అరవింద్
గోరావ్	సుమన్
సంతోష్	శేఖర్
డిమాండ్	రాజేష్
హిస్	ముంతాజ్
చాక్ లెట్	

యోగేష్		
రాజేష్		
మహేష్	దుబాయ్	
సురేష్		
రూపేష్	రోమ్ నగరం	
సంతోష్		చూశాడు
ధనుష్	చార్ మినార్	
నగేష్		కు పోయాడు.
కామేష్	తాజ్ మహల్	
మనీష్		
ఫనీష్	గుజరాత్	
లోకేష్		
రమేష్	పంజాబ్	
హితేష్		
కమలేష్		

తలుపును టక్ టక్ మని కొడతారు.
పిచ్చుక కిచ్ కిచ్ మని అరిచింది.
కాకి కావ్ కావ్ మని అరిచింది

మహాప్రాణ గుణింతాల చార్టు

ఖ	ఖా	ఖి	ఖీ	ఖు	ఖూ	ఖృ	ఖౄ	ఖె	ఖే	ఖై	ఖొ	ఖో	ఖౌ	ఖం	ఖః
ఘ	ఘా	ఘి	ఘీ	ఘు	ఘూ	ఘృ	ఘౄ	ఘె	ఘే	ఘై	ఘొ	ఘో	ఘౌ	ఘం	ఘః
ఛ	ఛా	ఛి	ఛీ	ఛు	ఛూ	ఛృ	ఛౄ	ఛె	ఛే	ఛై	ఛొ	ఛో	ఛౌ	ఛం	ఛః
ఝ	ఝా	ఝి	ఝీ	ఝు	ఝూ	ఝృ	ఝౄ	ఝె	ఝే	ఝై	ఝొ	ఝో	ఝౌ	ఝం	ఝః
ఠ	ఠా	ఠి	ఠీ	ఠు	ఠూ	ఠృ	ఠౄ	ఠె	ఠే	ఠై	ఠొ	ఠో	ఠౌ	ఠం	ఠః
ఢ	ఢా	ఢి	ఢీ	ఢు	ఢూ	ఢృ	ఢౄ	ఢె	ఢే	ఢై	ఢొ	ఢో	ఢౌ	ఢం	ఢః
ణ	ణా	ణి	ణీ	ణు	ణూ	ణృ	ణౄ	ణె	ణే	ణై	ణొ	ణో	ణౌ	ణం	ణః
థ	థా	థి	థీ	థు	థూ	థృ	థౄ	థె	థే	థై	థొ	థో	థౌ	థం	థః
ధ	ధా	ధి	ధీ	ధు	ధూ	ధృ	ధౄ	ధె	ధే	ధై	ధొ	ధో	ధౌ	ధం	ధః
ఫ	ఫా	ఫి	ఫీ	ఫు	ఫూ	ఫృ	ఫౄ	ఫె	ఫే	ఫై	ఫొ	ఫో	ఫౌ	ఫం	ఫః
భ	భా	భి	భీ	భు	భూ	భృ	భౄ	భె	భే	భై	భొ	భో	భౌ	భం	భః
శ	శా	శి	శీ	శు	శూ	శృ	శౄ	శె	శే	శై	శొ	శో	శౌ	శం	శః
ష	షా	షి	షీ	షు	షూ	షృ	షౄ	షె	షే	షై	షొ	షో	షౌ	షం	షః
హ	హా	హి	హీ	హు	హూ	హృ	హౄ	హె	హే	హై	హొ	హో	హౌ	హం	హః
ళ	ళా	ళి	ళీ	ళు	ళూ	ళృ	ళౄ	ళె	ళే	ళై	ళొ	ళో	ళౌ	ళం	ళః

కాకి – కడవ

అనగ అనగా ఒక కాకి. ఆ కాకి ఎండలో ఎగిరి ఎగిరి బాగా అలసిపోయింది. దానికి బాగా దాహం వేసింది. నీటి కోసం వెతికింది. ఇంతలో ఒక నీటి కడవ కనిపించింది. అందులో అడుగున నీరు కలదు. అవి కాకికి అందలేదు. కాకి ఆలోచించింది.

ఒక ఉపాయం తోచింది. అటూ ఇటూ తిరిగి గులక రాయిలు తోసుకొని కడవలో వేసింది. నీరు పైకి రాగానే కాకి నీటిని తాగింది. దాహం తీరింది. కాకి కావ్ కావ్ మంటూ హాయిగా ఎగిరింది.

చీమ – కాకి

ఒక కాకి మాను పై ఉంది. మాను కింద కొలనులో ఒక చీమ పడిపోయింది. కాకి చీమను చూచింది. జాలితో ఇక ఆకును తుంచి నీటిలో వేసింది. చీమ ఆకు పై చేరి బయట పడింది.

ఒకనాడు వేటగాడు కాకిని చంపడానికి బాణం వేయడం చీమ చూసింది. వెంటనే వేటగాడి కాలు కరిచింది. బాణం గురి తప్పింది. కాకి ఎగిరిపోయింది. చీమ సంతోషించింది.

www.gsrmaths.in

నలుగురు కొడుకులు

అనగ అనగా ఒక రాజు. ఆ రాజుకు నలుగురు కొడుకులు. వారిలో ఒకడు సోమరి, మరొకడు దొంగ, ఇంకొకడు తెలివిలేనివాడు, చివరి వాడు మోసగాడు. వీరిని బాగు చేయుటకు రాజు వారిని గురువు చెంతకు పంపెను.

గురువు వారికి కథల రూపంలో మంచి చెడులు తెలిపి మంచి వారిగా చేసెను. రాజు వారిని చూసి సంతోషించెను.

శంకరం – పులి

ఉమ, రమ ఒక రోజు ఒక తోటలో ఆటలు ఆడి ఊయల ఊగుతూ ఉన్నారు. అంతలో ఒక మాను పైపు పులి తల కనిపించింది. పులి తల చూడగానే ఉమ, రమ గజగజ వణికారు.

ఉమ, రమ భయపడటం చూసి శంకరం పులి తల తొడుగు తీసినాడు. శంకరంను చూసి రమ, ఉమ హాయిగా ఆనందించారు.

రాజు – వేట

అనగ అనగా ఒక రాజు. ఆ రాజు ఒకనాడు రథంలో వేటకు అడవికి పోయెను. భటులు రాజు ఉండుటకు ఒక వసతి తయారు చేశారు. మరుసటి రోజు రాజుకు ఒక జింక కనబడింది.

రాజు దానిని వేటాడ సాగెను. ఆ జింక వేగముగా పరుగుతీసెను. రాజు దానిని వెంబడించి తరిమి తరిమి చంపెను. అది రాక్షసుడుగా మారెను. రాజు భయపడి పారిపోయెను.

సింహం – ఎలుక

ఒక రోజు అడవిలో ఒక సింహం నిదరపోతూ ఉండెను. ఒక ఎలుక సింహం పైకి చేరి గంతులు వేయుచుండెను. సింహం నిద్ర లేచి కోపంతో ఎలుకను చూసి నిన్ను చంపెదను అని తెలిపెను. ఎలుక భయపడినది. చంపకు అని వేడుకొనెను. సింహం వదలి వేసెను.

ఒక రోజు వేటగాడు వేసిన వలలో సింహం చిగులుకొనెను. సింహం ఘీంకరించెను. సింహం అరుపు విని ఎలుక అచటకు చేరి వలను కొరికి సింహంను విడిపించెను.

తాత – ముందుచూపు

అనగ అనగా ఒక రాజు. ఆ రాజు ఒక రోజు వేటకు పోతూ ముసలివాడు మామిడి టెంక నాటడం చూసెను. రాజు ముసలివాని వద్దకు చేరి ఇది పెరుగుతుందా? దాని కాయలు నీవు తింటావా? అని అడిగెను.

రాజా! ఇది నాకోసం కాదు. దీని కాయలు నాకొడుకులు, కోడలు, మనుమలు తింటారు. వారి కోసమే. మనం తినే కాయలు మన తాతలు నాటిన వాటి నుంచి కాసినవి అనెను. తాత ముందుచూపును రాజు అభినందించెను.

కుందేలు - తాబేలు

ఒకరోజు కుందేలు , తాబేలు పరుగు పందెం వేసుకొనెను. కుందేలు వేగంగా పరుగు తీసి వెనుకకు చూడగా తాబేలు కనిపించలేదు. తాబేలు రాలేదని అంతవరకు కుందేలు మాను కింద పడుకొనెను. కుందేలు నిదురపోయెను. తాబేలు నిదానముగా నడుచుచూ కుందేలు కంటే ముందుగా చివరికి చేరుకొనెను.

www.gsrmaths.in

చెడపకురా చెడెదవు

ఒక కొంగ అడవిలో ఒక మాను మీద గూడు చేసుకొని పిల్లలతో నివశించేది. ఆ మాను కింద ఒక పాము ఉండేది. పాము తన పిల్లలను తింటుంది అనే భయంతో కొంగ పామును చంపాలని అనుకొంది. ఒక ఉపాయంతో సమీపంలోని పొదలో ఉండే ముంగిస వలన పామును చంపగలం అని అనుకొని ముంగిస పొద నుంచి మాను వరకు చేపలను వేసింది. ముంగిస చేపలను తింటూ మాను చెంతకు చేరి పామును, కొంగ పిల్లలను కూడా తినేసింది.

బడి

రవి, రమణ, రోజా కలసి మెలసి ఉండేవారు. వారు పలక, బలపం తీసుకొని బడికి బయలుదేరారు. అంతలో బడిగంట గణగణ మోగింది. అది విని రవి, రమణ చకచక నడిచారు. వరుసలో నిలబడి సమావేశం అయినారు. జాతీయగీతం పాడి తరగతి గదిలోకి పోయారు.

హంసలు – తాబేలు

ఒక చెరువులో ఒక తాబేలు, రెండు హంసలు కలసి హాయిగా ఉండేవి. అవి వేరే చెరువుకు పోవాలని అనుకొని కర్రను నోటితో తాబేలును కరచుకోమనినాయి. హంసలు రెండు ఇరుప్రైపులా కర్రను నోటితో కరచుకొని ఆకాశంలోకి ఎగిరాయి.

దారిలో బాలలు ఆవింత చూచి అరుచుచుండగా తాబేలు ఆ కలకలం ఏమిటని అడగబోయి నోరు తెరిచింది. తాబేలు కిందపడి చనిపోయింది.

ఊయల

లత ఊయల ఊగాలని జామమాను చెంత చేరింది. మానుకు ఊయల బిగించింది. లత మానులోని ఉడతను చూచింది. ఉడత ఊయలలోకి దూకింది. లరతో కలసి ఉడత ఊయల ఊగింది.

కొంత సమయం తరువాత ఉడత మానుపైకి చేరి జామకాయను కొరికి లతకు అందించింది. లత ఆనందించింది.

ఐకమత్యం

అడవిలో బోయవాడు నూకలు వేసి వలను పరిచాడు. ఆకాశంలో ఎగురుతున్న పావురాలు నూకలు చూసి తినబోయి వలలో చిగులుకొనినాయి. విషయం తెలుసుకొని పావురాలు ఎలాగైనా బయటపడాలని ఉపాయంతో కలసి ఒకేసాతి వలతో సహా ఎగిరాయి.

పావురాల రాజుకు తెలిసిన ఎలుక చెంతకు చేరినాయి. ఎలుక వలను కొరికింది. పావురాలు బయటపడి హాయిగా ఎగిరినాయి.

దయ

రమణ దారిలో పాఠశాలకు పోతూఉండెను. దారిలో మంటల నడుమ పామును చూసి రంగను పిలిచెను. రమణ, రంగకు చూపగా రంగ దయతలచి పామును పొడుగాటి ఊత సహాయంతో మంట నుంచి బయటికి తీసెను. పాము హాయిగా పాకెను. రమణ, రంగ ఆనందించిరి.

కోతులు – చలిమంట

ఒక అడవిలో కోతులు చలికి వణికిపోతుండగా వాటికి ఒక చోట మిణుగురు పురుగుల గుంపు కనబడింది. కోతులు ఆ పురుగుల చెంతకు చేరి చలి కాసుకోబోయాయి.

కానీ ఎంతసేపటికో వాటికి వేడి రాలేదు. అంతలో అచటికి ఒక పక్షిరాగా అది ఇలా అనెను. ఈ మంట నిజం కాదు. ఇది మిణుగురు పురుగుల గుంపు అని తెలిపింది.

కాకిని కాపాడుట

గిరిజ, గీత వీణను తీసుకొని మీటారు. వీణ మోత విని నెమలి పింఛం అందంగా తెరిచింది. గిరిజ, గీత నెమలిని వెంబడించారు. నెమలి బావి చెంతకు చేరెను. బావి చెంత కాకులు కావ్ కావ్ అని అరచుచుండెను.

వారు బావిలోకి చూడగా ఒక కాకి నోటిలో పడి ఆపదలో ఉండెను. గిరిజ, గీత ఆ కాకిని కాపాడిరి.

మా మంచి చిలక

అమల, కమల, రమణ, గోవిందు అంతా కలసి తోటకు పోయారు. తోటలో చిలుక జామపండు తినడం చూశారు. చిలుకా! చిలుకా! జామపండు ఈయవా అని అడిగారు.

చిలుక ఆనందంగా జామపండు కొరికి కింద వేసింది. వారంతా ఆనందంగా పండు తిని చిలుకకు టాటా పలికారు.

పడవ పయనం

గలగల పారే నదిలో అలల మీద పడవ పోతూ ఉంది. అలల మీద పడవలో రమణ నిలబడినాడు. జలజ, అమల, రమణ చూశారు. జలజ రమణను అరిచింది. రమణ పడవ తీరంకు చేరింది.

జలజ, అమల జతగా గబగబ పడవలోకి చేరారు. జలజ, అమల, రమణ పడవలో తిరుగుతూ అలలతో ఆడారు. కొంత సమయం పడవలో తిరిగి తరువాత పడవ దిగి ఇంటికి చేరారు.

www.gsrmaths.in

పులి

ఒక అడవి సమీపాన ఒక ఊరు ఉండేది. ఒక రోజు ఆ అడవిలోని పులికి దాహం వేసింది. నీటి కోసం అడవి అంతా వెతికింది. నీరు దొరకలేదు. నీరు వెతుకుతూ ఊరు వైపు నడిచింది.

పొలంలోని రైతులు పులిని చూసి పరుగులు తీశారు. రైతులు ఈ విషయాన్ని అటవీశాఖ వారికి తెలిపారు. వారు పులిని అడవికి తరలించారు. అడవి జంతువులకు తాగడానికి నీటి వసతి కలిగించారు.

అ - అల – Wave

ఆ - ఆట - Play

ఇ - ఇల - Globe

ఈ - ఈల - Whistle

ఈక - Quill

ఈగ - Housefly

ఉ - ఉమ - Uma

ఉష - Usha

ఊ - ఊట - Gravy

ఊడ - Hanging-root

ఊయల - Cradle

ఋ- ఋషభం - Bull (Ox)

ఎ - ఎర - Earth - Warm

ఎడమ - Left

ఏ - ఏడు - Seventh

ఐ - ఐదు - Fifth

ఒ - ఒకటి - One

ఓ - ఓడ - Ship

ఔ - ఔషధం - Medicine

అం - అందం - Beautiful

కా - కాయ - Nut

గా - గాయం - Wound

చా - చాప - Mat

జా - జామ - Guava

టా – బాటా - Bata

డా – డాబా - Building

ణా – రాణా - Rana

తా – తాతGrand - Father

దా – దారం - Thread

నా - నావ - Boat

పా - పాప - Baby

దా - దారి - Way (Path)

మా - మామ - Uncle

యా - యానాం - Yanam

రా - రామ - Rama

లా - లాల - Baby-bath

వా - వాన - Rain

శా - శారద - Sarada

షా - బాషా - Basha

సా - సాగరం - Sea

హా - హారం - Garland

క్షామం - Drought

కి - కాకి - Crow

గి - గిలక - a kind of toy

చి - చిలక - Parrot

జి - జింక - Deer

టి - కిటికి - Window

డి - బడి - School

ణి - ఫణి - Snake

తి - మతి - Mind

ది - గది - Room

ని - పని - Work

పి - పిడికిలి - Fist

బి - బిరడా - Cap

మి - మిరప - Chilly

యి - రాయి - Stone

రి - వరి - Paddy

లి - గాలి - Air

వి - కవి - Poet

శి - శిల - Stone

షి - ఋషి - Sage

సి - సిర - Ink

హి - హిమం – Snow

క్షి - పక్షి - Bird

www.gsrmaths.in

కీ - కీటకం - Insect
గీ - గీతం - Song
చీ - చీమ - Ant
జీ - జీతం - Salary
టీ - టీకా - Vaccine
డీ - జాడీ - Jar
ణీ - బఠాణీ - Pea
తీ - తీగ - Creeper
దీ - దీపం - Lamp
నీ - నీడ - Shade
పీ - పీట - Seat
బీ - బీద - Poor
మీ - మీద - Top
రీ - రీటా - Rita
లీ - లీలా - Leela
వీ - వీధి - Street
శీ - శీతాకాలం - Winter
షీ - షీలా – Sheela
హీ - హీరా - Diamond
క్షీ - క్షీరం - Milk

కు - కుండ - Pot
గు - గుడి - Temple
చు - చుంచు - Mouse
జు - రాజు - King
టు - ఇటుక - Brick
డు - అడుగు - Foot
ణు - అణువు - Atom
తు - బాతు - Duck
దు - ఐదు - Five
ను - నునుపు - Soft
పు - పులి - Tiger
బు - బుడగ - Balloon
ము - మునగ - Drum-Stick
యు - యుగం - Era
రు - ఆరు - Six
లు - పాలు - Milk
వు - ఆవు - Cow
శు - శునకం - Dog
షు - మనుషులు - Men
సు - సుమతి - Sumati
హు - రాహుల్ - Rahul

కూ - కూర - Curry
గూ - గూడు - Nest
చూ - చూడు - See
జూ - జూన్ - June
టూ - గుంటూరు - Guntur
డూ - గూడూరు - Guduru
తూ - తూకం - Weighing
దూ - దూడ - Calf
నూ - నూరు - Hundred
పూ - పూలు - Flowers
బూ - బూడిద - Ash
మూ - మూడు - Three
యూ - మయూరము - Peacock
రూ - రూపాయి - Rupee
లూ - లాలూ - Lalu
వూ - కావూరు - Kavuru
శూ - శూలం - a kind of weapon
బూ - బూటు - Shoe
సూ - సూది - Needle
క్షూ - భిక్షూ - Bhikshu

www.gsrmaths.in

కృ - కృప - Kindness
గృ - గృహం - House
టృ - వటృతలం - Surface
తృ - తృణధాన్యాలు - Pulses
దృ - దృవతార - a Star
నృ - నృపాలుడు - King
పృ - పృధ్వీ - Earth
భృ - భృతి - Allowance
మృ - అమృతం - Nectar
వృ - వృక్షం - Tree
సృ - సృష్టి - Creative
హృ - హృదయం - Heart

కె - కెరటం - Wave
గె - గెల - a stem with fruit
చె - చెరసాల - Jail
జె - జెండా - Flag
టె - టెంకాయ - Coconut
డె - గుండె - Heart
ణె - నాణెము - Coin
తె - తెలుగు - Telugu
దె - పందెము - Race
నె - నెల - Month
పె - పెసర - Green Gram
బె - బెదురు - Fearness
మె - మెడ - Neck
యె - యెద - Heart
రె - రెండు - Two
ళె -పాళెం - Palem (Village)
వె - వెల - Cost
సె - సెగ - Heat

కే - కేశవ - Kesava
గే - గేదె - Buffalo
చే - చేప - Fish
జే - జేబు - Pocket
టే - టేకు - a kind of wood
ణే - గణేశ - Ganesh
తే - తేలు - Scorpion
దే - దేవుడు - God
నే - నేల - Earth
పే - పేద - Poor
బే - బేరం - Bargain
మే - మేక - Goat
రే - రేపు –Tomarrow
లే - లేపనం - Ointment
వే - వేప - Neem
శే - శేషము - Remainder
షే - షేరు - Share
సే - సేవ - Service
హే - హేమం - Gold
క్షే - క్షేమం - Safe

కై - కైక - Kaika

గై - గైడు -Guide

చై - చైనా China

జై - జైలు - Jail

టై - టైరు Tyre

డై - డైనమైట్ -

Dinamate

తై - తైలం - Oil

దై - దైవం - God

నై - నైలు - Nail-River

పై - పైన - Top

బై - బైట - Out

మై - మైదానం - Ground

యై - సరియైన - Correct

రై - రైతు - Farmer

లై - లైటు –Bulb

వై - వైరు - Wire

శై - శైలము - Mountain

సై - సైకిలు - Cycle

హై - హైదరాబాదు -

Hyderabad

కొ - కొడుకు - Son

గొ - గొలుసు - Chain

టొ - టొమాటొ - Tomato

తొ - తొండము - Trunk

దొ - దొర - King

నొ - నొసలు - Fore-Head

పొ - పొగ - Smoke

బొ - బొప్పాయి - Papaya

మొ - మొదట - First

యొ - మరియొక -

Another

రొ - రొంప - Cold

శొ - శొంటి - Dry-Ginger

సొ - సొగసు - Beautiful

కో - కోకిల - Cuckoo

గో - గోరు - Nail

చో - చోరుడు - Thief

జో - జోడు - Pair

టో - టోకు - Whole-Sale

డో - డోలు - Drum

ణో - అరుణోదయం –

Sun-Rise

తో - తోట - Garden

దో - దోమ - Mosquito

నో - నోరు - Mouth

పో - పోరాటం - Fighting

భో - భోజనం - Meal

మో - మోము - Face

యో - యోగము - Future

రో - రోగము - Disease

లో - లోకము - World

వో - నిడదవోలు -

Nidadavole

శో - శోకము - Grief

షో - ఉషోదయం –

Early-Morning

సో - సోమరి - Lazy

హో - హోరుగాలి –

Blowing Wind

కౌరవులు - Kavravas

గౌరవం - Respect

చౌక - Cheap

జౌళి - Jute

తౌడు - Cow-Feed

దౌడు - Run

నౌక - Ship

పౌరుడు - Citizen

బౌలింగ్ - Bowling

మౌఖికం - Oral

యౌవనం - Youth

రౌతు - Horse-rider

లౌకికము - Technic

శౌరి - God, Vishnu

సౌదముPalace

హౌరా – Howra

క్షౌరశాల - Barber-Shop

1 వ తరగతి

www.gsrmaths.in